Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Ζ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 82 Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1911

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου ἐπεκράτησεν εἰς τὴν λαϊκὴν ἀντίληψιν, νὰ ἀποτελοῦν τὸ βαρόμετρον ὅλου τοῦ ἔτους. Πῶς ἐπεκράτησεν; Ἰδοὺ ἕνα ζήτημα τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ λυθῇ ποτέ.

Πραγματικῶς ὁ λαὸς ὕψωσε τὸ κεφάλι του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπροσπάθησε μὲ ἀπλοϊκοὺς συνδυασμούς, νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς Φύσεως εἰς μίαν ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπῆρχε κανὲν μέσον νὰ ἀποτυπωθοῦν αἱ λαϊκαὶ σκέψεις. Ἡ Ἐπιστήμη τότε ἦτο προνόμιον καὶ ἰδιοκτησία τῶν πολυμαθῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦντες ἀκριβῶς τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ πνεύματος τῶν σκοτεινῶν ἐκείνων αἰώνων, παρέμεναν εἰς τρομακτικὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν λαόν. Οὐδέποτε ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀφέλεια τοῦ ἀμορφώτου ὄχλου ἐπεριφρονήθη, ὅσον κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τοῦ Μεσαιῶνος.

Εἶναι ἡ ἀλήθεια ὅτι, ὁ λαὸς ἐπλήρωνε μὲ τὸ ἴδιον νόμισμα τοὺς σοφούς. Ἤρκει νὰ γνωρίζῃ μερικὰ πράγματα περισσότερα ἀπὸ τὸν ὄχλον ἕνας ἄνθρωπος, διὰ νὰ θεωρηθῇ μάγος καὶ νὰ καῇ εἰς μίαν πυράν, ἐνῷ γύρω του τὰ πλήθη ἠλάλαζον ἀπὸ χαράν. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ τίποτε, τὸ ὁποῖον ἦτο μᾶλλον ἐπικίνδυνον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἦτο ἡ γνῶσις.

Κανεὶς λοιπὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μάθῃ πῶς ἐπεκράτησεν ἡ πρόληψις, αἱ ἓξ πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου νὰ θεωρῶνται ὡς προφητεύουσαι τὸν καιρὸν ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ Φύσις, ἡ ὁποία δὲν ἔχει καμμίαν ὄρεξιν νὰ κανονίζῃ τὰς ἐργασίας της ἀναλόγως τῶν προλήψεων τοῦ ἀνθρώπου, ἐξακολουθεῖ τὴν δουλειά της χωρὶς νὰ ἐρωτᾷ κανένα. Καὶ αἱ ἓξ πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου ἦσαν, ὅπως ἔπρεπε νὰ εἶναι θερμαί, δροσεραὶ ἢ ὑγραί, ἐνῷ ὁ λαὸς ἐξακολουθεῖ νὰ προμαντεύῃ χιόνια καὶ βροχές.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων ὑπῆρξαν θερμαὶ αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου. Ἐφέτος ἡ Φύσις μᾶς ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα ἐξαιρετικὸν δεῖγμα τῆς ἰδιοτροπίας της. Εἰς ἄλλην σελίδα τῆς «Εἰκονογραφημένης» περιγράφεται ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ περίοδος τῶν κυνικῶν καυμάτων, τὴν ὁποίαν ἐπεράσαμεν κατὰ τὸ ἔτος αὐτό, τόσον μᾶλλον ἐξαιρετικήν, ὅσον διότι ἀνήκει εἰς τὴν περίοδον τῶν κυκλικῶν λεγομένων καυσώνων, οἱ ὁποῖοι δὲν παρουσιάζονται εἰς χρονικὰ διαστήματα ὁλιγότερα τοῦ ἡμίσεως ἑνὸς αἰῶνος.

Ὁ ἄνθρωπος, ἐγωϊστὴς ὅπως πάντοτε, παρεπονέθη διὰ τὴν ζέστην αὐτοῦ τοῦ καιροῦ, ὅπως πρὸ ὀλίγων μόλις μηνῶν παρεπονεῖτο διὰ τὰ ἔκτακτα ψύχη τοῦ χειμῶνος.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἔχει τὰς ἰδιοτροπίας της ἡ Φύσις, ἀλλὰ ἔχει καὶ παραλόγους ἀξιώσεις ὁ ἄνθρωπος. Δὲν εἶναι ἐπὶ τέλους λογικὸν ἕνα ἀσήμαντον καὶ ἀδιόρατον ὄν, γυρίζον μὲ ἐγωϊσμὸν ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μιᾶς σφαίρας, ἡ ὁποία εἶναι ἢ μικροτέρα ἀπὸ ἄλλα ἑκατομμύρια ὁλόκληρα σφαιρῶν, νὰ κανονίζῃ τὰς ἐργασίας τοῦ Σύμπαντος κατὰ τὸ κέφι του.

— Εἰς τὸν Οὐρανὸν συμβαίνουν μυστήρια, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ ξεδιαλύνῃ ποτὲ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου· εἶπεν ὁ Οὐμβολδ. Καὶ ἐνῷ ἡμεῖς, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν ἑνὸς φαινομένου γεμίζομεν φύλλα ὁλόκληρα ψιλογραμμένων ἀριθμῶν, ἔξαφνα ἡ Φύσις μᾶς ἀνακαλύπτει συμμένους ἑπάνω εἰς τὸ χαρτὶ καὶ διὰ νὰ γελάσῃ μᾶς κάμνει μίαν ἀστειότητα, ἡ ὁποία ἀνατρέπει τοὺς ὑπολογισμούς μας ὅλους. Ἕνα πελώριον σφουγγάρι ἐπέρασεν ἐπάνω εἰς τοὺς ἀριθμούς, τοὺς ὁποίους μὲ τόσους κόπους εἴχαμεν παρατάξει.

Αὐτὸ ἔγινε κ' ἐφέτος. Διατί ἔκαμε αὐτὴν τὴν ἀστειότητα ἡ Φύσις; Μυστήριον. Τὸ πιθανώτερον εἶναι διότι ἔτσι ἤθελε, καὶ διότι δὲν ἔχει καμμίαν ἀνάγκην νὰ μᾶς ἐρωτήσῃ τι θὰ κάμῃ. Εἶναι ἀπὸ πάνω μας, γύρω μας, πλησίον μας καὶ εἰς ἀπεράντους ἀποστάσεις μακρυὰ μας καὶ μᾶς βλέπει μὲ περιφρόνησιν καὶ ἀδιαφορίαν πρὸς τὴν σμικρότητά μας. Καὶ ἡμεῖς κοκορευόμεθα πάντοτε καὶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ φανταζόμεθα ὅτι τὴν κρατοῦμεν εἰς τὰ χέρια μας.

Μηπως ἄλλως τε, δὲν ἐλύσαμεν μὲν τὰ φυσικά, ἀλλὰ ἐλύσαμεν τὰ κοινωνικὰ μυστήρια;

Ἰδοὺ ἕνα ἔργον θεατρικόν, τὸ ὁποῖον ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα τῶν ἀγάμων ἀνδρῶν αὐτὴν τὴν φοράν, ἀφοῦ τὸ ζήτημα τῶν ἀγάμων γυναικῶν ἔχει ἀνακινηθῇ τοσάκις, χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ κ' ἐδῶ κανένα ἀποτέλεσμα. Ἡ κ. Φούλα Δερίλλυ ἔγραψε μίαν φάρσαν μὲ τὸν εἰδικὸν σκοπὸν νὰ ἐπιτεθῇ ἐναντίον τοῦ γεροντοπαλληκαρισμοῦ καί, διότι ὁ συγγραφεὺς ἦτο κυρία καὶ διότι τὸ θέμα ἦτο ἐλκυστικόν, ὅλαι αἱ Ἀθῆναι ἔτρεξαν νὰ ἰδοῦν τὸ ἔργον.

Καὶ οἱ μὲν «Μπαμπάδες τῆς Ἀφροδίτης» διέψευσαν τὰς προσδοκίας, ποὺ εἶχαν στηριχθῇ εἰς αὐτοὺς καὶ δὲν ἱκανοποίησαν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπῆγαν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θ' ἀκούσουν τὰ γεροντοπαλλήκαρα ἐξευτελιζόμενα τελείως καὶ στεύδοντα ἐν μετανοίᾳ καὶ συντριβῇ νὰ νυμφευθοῦν, διὰ νὰ γλυτώσουν εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ ὁμοίους ἐξευτελισμούς. Ἀλλὰ ὁ Τύπος ἤρπασε τὸ ζήτημα. Τὰ γεροντοπαλλήκαρα, ὡς μία τάξις κοινωνική, ἀναλύονται, ἀνατέμνονται, ψυχολογοῦνται, ἀκούσουν λόγους συμπαθείας ἢ εἰρωνείας. Τὸ ζήτημα γενικεύεται καὶ ἁπλώνεται καὶ περιλαμβάνει καὶ τὰς γυναῖκας πλέον καὶ ἀπροσδοκήτως ξεφυτρώνει εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ ζήτημα τοῦ γεροντοκοριτσισμοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν ἔξω ὁσάκις ἐπεχείρησε νὰ λύσῃ τὰ μυστήρια τῆς Φύσεως, δὲν τὰ καταφέρνει καλλίτερα τώρα ποὺ πρόκειται περὶ μυστηρίου κοινωνικοῦ. Καὶ ἐνῷ ἀκούονται σοβαραὶ κοινωνικαὶ θεωρίαι, ἢ εὔθυμοι παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς τοῦ ἀνθρώπου, τα γεροντοπαλλήκαρα μειδιοῦν κάτω ἀπὸ τὸ καλοσιδερωμένον μουστάκι των.

— Φαντάσου, ἔλεγεν ἕνα ἀτ' αὐτὰ ἐξερχόμενον τοῦ θεάτρου, νὰ εἶχα παντρευθῇ καὶ νὰ ἔπερνα μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία νὰ καταγίνεται νὰ γράφῃ δράματα. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἔπειτα ἀπὸ τὴν κωμῳδίαν αὐτὴν ὡρισμένος ἡ συντεχνία μας θ' αὐξήσῃ.

Εἰς τὸ μεταίχμιον τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τὰ περισσότερα Ἀθηναϊκὰ σπήτια γεμίζουν ἐπιδέσμους.

Ἕνας περίπατος ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν πείθει ὅτι, αὐτὴ ἡ μανία τῆς ἀλλαγῆς σπητιοῦ, ὄχι μόνον δὲν ἠλαττώθη, ἀλλὰ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξάνει. Εἰς ἕνα δρόμον μικρᾶς ἐκτάσεως, ὁ ὁποῖος ἔχει εἴκοσι ἑπτὰ σπήτια ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν καὶ τριάντα δύο ἀπὸ τὴν ἄλλην, κάποιος περιεργος ἐμέτρησεν εἴκοσι δύο ἐνοικιαστήρια. Τὸ ἥμισυ τοῦ δρόμου ἐκείνου ἀλλάζει κατοίκους, οἱ ὁποῖοι φεύγουν ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ ἦσαν συγκεντρωμένοι διὰ νὰ διασπαροῦν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τῆς πόλεως, εἰς τὰ προάστεια καὶ τὰς ἐξοχάς.

Καὶ εἶναι φυσικὸν ὅπως δήποτε νὰ συμβαίνῃ αὐτό, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος ἔχει διαρκῶς μέσα του ἕνα πόθον ἀενναόν μεταβολῆς, αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ εὐκολώτερον πληρούμενος πόθος, ὁ τῆς ἀλλαγῆς σπητιοῦ.

Μυστήριον ὅμως πῶς ἐπεκράτησεν αὐτὴ ἡ συνήθεια εἰς ὡρισμένην ἐποχήν. Οὔτε οἱ παλαιότεροι Ἀθηναῖοι δὲν ἐνθυμοῦνται διατί καθιερώθη ἡ 1 Σεπτεμβρίου, ὡς ἡμέρα γενικῆς μετακομίσεως καὶ ξεσπιτώματος, εὐτυχὴς δὲ θὰ ἦτο ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἂν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ μίαν ἀκριβῆ πληροφορίαν περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐθίμου αὐτοῦ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ὑπάρχῃ κάποιος, ὁ ὁποῖος νὰ γνωρίζῃ πῶς ἤρχισεν ἡ συνήθεια αὐτὴ καὶ ἑπομένως νὰ ἠμπορῇ νὰ μᾶς φωτίσῃ. Ἂν λοιπὸν εὑρίσκεται κανεὶς ἂς μᾶς τὸ γράψῃ. Συμβαίνει εἰς τὰς Ἀθήνας κάτι, τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου. Διατί λοιπὸν νὰ μὴ γνωρίζομεν ὁριστικῶς πότε καὶ διατί συνέβη πρώτην φορὰν καὶ καθιερώθη ἐπειτα;

Ο ΦΑΛΣΤΑΦΦ

* * *

ΝΑ ΜΗ ΓΕΡΑΣΗ!

Καὶ ἦλθε ὁ Λογισμός καὶ ἦλθε ἡ Σκέψι
κι' ἐρείπια γκρέμισαν τὰ ὀνειρά μας...

Ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐμπρός μου ἐκεῖνο τὸ φάντασμα, ποὺ φοβούμεθα ὅλοι, ὅταν τρέχωμεν εἰς τοὺς μυρωμένους κήπους τῶν ὀνείρων.

Σκοροῦσε γύρω του πνοὰ βορρᾶ.

Ἔσειε δυνατὰ τὰ λουλούδια καὶ ἔρριττε κάτω τὰ πέταλά των, ἀχνά, ἄχρωμα, χωρὶς μυρωδιά.

Χάμω ἡ χλόη ἔτρεμε, ἔσκυφτε, ἤθελε νὰ ξερριζωθῇ ἀπὸ τὴν γῆν, νὰ φύγῃ μακρὰν ἀπὸ τὸ φάντασμα.

Ἐστύλωσε τὰ πόδια του τὸ ἄλογο τοῦ μαγγανοπήγαδου καὶ ἐτέντωσε τ' αὐτιά του, ἀνήσυχο.

Ἐβουβάθηκαν τ' ἀηδόνια, ποὺ ὑμνολογοῦσαν τὸν ἔρωτα εἰς τὰ κλαδιά.

Καὶ μοῦ εἶπε τὸ φάντασμα — ὁ Λογισμός, ἡ Σκέψις — χωρὶς μιὰ μάγισσα ποὺ ἦτο κοντά μου ν' ἀκούῃ:

— Αὐτὴ θὰ σὲ προδώσῃ.

— Ποτέ· εἶπα. Κι' ἂν μὲ προδώσῃ δὲν θὰ μοῦ πάρῃ τὴν εὐτυχίαν ποὺ μοῦδωσεν ἡ ἴδια. Θὰ εἶμαι ὅπως ἤμουν.

Καὶ ἄκουσα τὴν καρδιά της νὰ μοῦ λέγῃ μὲ τὸν ρυθμικό της δυνατὸ κτύπο.

— Δὲν σ' ἀφίνω, δὲν σ' ἀφίνω, δὲν σ' ἀφίνω.

— Θὰ σὲ βλέπῃ μὲ εἰρωνίαν, ἐνῷ θὰ εἶναι εἰς ἄλλον κοντά.

— Εἰρωνεύονται ποτὲ τοὺς νεκροὺς; εἶπα.

Κι' ἐγύρισα καὶ ἀντίκρυσα ματιά, ποὺ ποτὲ δὲν θὰ εἰμποροῦσε νὰ σταθῇ ἐπάνω μου εἰρωνική.

— Καὶ θὰ σὲ ὑβρίσῃ.

— Βγαίνει ἀπὸ τέτοιο στόμα ἄλλο ἀπὸ κελλάδημα;

— Κάθε διάβολος ἦτον ἄγγελος πρώτα· μοῦ εἶπε τὸ φάντασμα.

Κι' ἔφυγε.

Ἄρχισαν πάλιν τ' ἀηδόνια τὴν ὑμνολογίαν καὶ ἡσύχασεν ἡ χλόη καὶ ἐπῆραν τὸ χρῶμά των τὰ λουλούδια.

Τὸ ἄλογο τοῦ μαγγανοπήγαδου ἄρχισε νὰ γυρίζῃ.

Ἀπὸ μακρυὰ ἐφώναξε τὸ φάντασμα:

— Βλέπεις αὐτὸ τὸ ἄλογο; Κάνει τοὺς ἴδιους γύρους. Τοὺς ἴδιους γύρους κάνει κάθε ἀνθρώπινο καὶ κάθε ἀγάπη μαζύ.

Ἐτρόμαξαν πάλι ὅλα τὰ γύρω, μὰ γρήγορα συμφώνησαν νὰ εὐτυχοῦν μαζύ μας.

*

Ἤλθε καὶ ἐστάθη ἐμπρός μου πάλιν ἐκεῖνο τὸ φάντασμα, σὰν μ' ηὗρε μόνον.

— Σ' ἐπρόδωσε;

— Ναί.

— Σ' ἐλησμόνησε;

— Ναί. Μὴ ἔλθῃς ὅμως ποτὲ πάλιν ἐμπρός μου. Δὲν χρειάζεσαι. Ἐμίσησα τὸν ἔρωτα. Δὲν ἀγαπῶ. Ἐγέρασα.

Καὶ ἐκεῖνο, ὡσὰν νὰ ἤθελε νὰ μὲ σώσῃ ἀπὸ τὰ τάρταρα τῆς ταπεινωσύνης, ποὺ μὲ εἶχε βυθίσῃ, μοῦ εἶπε:

— Ἐπροδόθη κι' ἐκείνη!

Δὲν εἶπα τίποτε.

— Ὑπέφερε.

Δὲν εἶπα τίποτε.

— Θὰ χάσῃ τὴν χάριν της, θὰ σβύσῃ ἡ δροσιά της, θὰ βραχνιάσῃ τὸ γέλοιο της. Θὰ γεράσῃ κι' ἐκείνη!

— Ἀ! Ὄχι. Αὐτὸ δὲν τὸ θέλω!

ΔΗΜ. ΔΗΜΕΡ

ΥΜΝΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τίς δεινάς, δεινοτάτας ἐθνικὰς στιγμὰς αἱ ἐβρίσκονται πολλάκις μεγάθυμοι ποιητικαὶ ὑπάρξεις, αἵτινες, στεντορίᾳ τῇ φωνῇ, δίδουσι ψυχὴν εἰς τὸν λαὸν πρὸς ἀπόκτησιν τῆς Ἐλευθερίας.

Ἡ ποίησις τότε, ἀδελφωμένη μὲ τὴν μουσικήν, γίνεται μία καὶ μόνη σκέψις, μία καὶ μόνη ἁρμονία, δημιουργοῦσα τὸν ἀληθῆ **Ἐθνικὸν Ὕμνον,** ποῦ ἀμέσως μεταδίδεται ἀνὰ πᾶσαν γωνίαν τῆς δεινοπαθούσης πατρίδος καὶ γίνεται ἡ ἀληθὴς σάλπιγξ, ἡ προσκαλοῦσα τὸν λαὸν εἰς τὰ ὅπλα αὐθορμήτως.

Οὕτως ὁ ὕμνος αὐτὸς γίνεται ὁ ἅγιος ἦχος τῆς ἀγάπης τῆς Πατρίδος, ἡ ὁποία ἐξάπτει καὶ τοὺς δειλοτέρους, θερμαίνει τὰς διανοίας καὶ τὰς σκέψεις, διεγείρει τοὺς σκλάβους, ἐμπνέει τὸ θάρρος, περιφρονεῖ τὸν θάνατον, ἀνυψώνει τὸ ἰδεῶδες τῶν θυσιῶν, ἐπιδρᾷ εἰς τὸ πολεμικὸν μένος καὶ νικᾷ ἐν ταῖς μάχαις.

Ἀπὸ τοῦ Τυρταίου μέχρι τῆς σήμερον πόσοι καὶ πόσοι λυρικοὶ ἦχοι ἔφεραν ἀθάνατα ἀποτελέσματα θριάμβων; Δικαίως ποιητὴς τῶν νεοτέρων ἐχαρέτησε τὸν ἀρχαῖον τοῦτον ποιητήν, τὸν δώσαντα τὸ θάρρος εἰς τοὺς Σπαρτιάτας, διὰ τῶν στίχων:

Benedetto ai Secoli
Suscitator di cuori.
Fin che dal carne spirano
I magnanimi ardori.

Γνωστὸν εἶναι πόσον εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν ἐπέδρασαν οἱ στίχοι τοῦ Rouget de l'Isle καὶ πόσον οἱ στίχοι τοῦ ἡμετέρου Ῥήγα ἐθέρμαινον τὰ γενναῖα στήθη τῶν Γιγάντων τοῦ «Εἰκοσιένα».

Δὲν εἶχεν ἄδικον ὁ μέγας πατριώτης τῆς Ἰταλίας Μαντζίνης λέγων τῷ 1848 εἰς τὸν δημοφιλῆ ποιητὴν Μαμέλην, νὰ γράψῃ ὕμνον διὰ νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς ξένους ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν. Καὶ ὁ ὕμνος τοῦ ποιητοῦ τούτου «Fratelli d'Italia» ἐγένετο δημοτικώτατος καὶ ἔφερεν αἴσια ἀποτελέσματα.

Περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν ἀθανάτων τούτων ὕμνων, οἵτινες συνέτεινον εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν ἑνὸς Ἔθνους, γράφομεν γραμμάς τινας.

*Ὁ λαοφιλὴς Ἥρως Γαριβάλδης, οὗ ἡ ψυχὴ ἦτο ἀείποτε ἐνθουσιῶσα ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς εἰρηνικῆς πάντων τῶν λαῶν, μεριχώτερον δὲ ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἀναγεννήσεως καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος του, ἔδωκεν εἰς τὸν ποιητὴν Λούκην Μερκαντίνην καὶ εἰς τὸν μουσικοδιδάσκαλον Ἀλέξιον Ὀλιβιέρην, τὴν ἐμπνευσιν δι' ἕνα ἀθάνατον ὕμνον, «**ὕμνον,** ὡς ὠνομάσθη ἔπειτα, **τῶν θαυμάτων**», διότι ἡ ἱστορία του εἶναι καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἀναγεννηθείσης Ἰταλίας.*

Ὁ Γαριβάλδης ἠγάπα ὑπερβολικὰ τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικήν, ἀλλὰ τὴν ἀρρενωπὴν μουσικήν, τὴν τῶν λαῶν, ἥτις εἶναι καὶ τῆς νίκης ὁ παιάν.

Ἱστορεῖ ὁ Α. δὲ Μάρτζης: «Τῷ 1859 ἡ δημοτικὴ μοῦσα τῆς Λομβαρδίας ἠτοιμοζεδίαζε πατριωτικοὺς στίχους, ποῦ ἔτραγουδοῦντο εἰς τὰς πολυμόχθους πορείας τοῦ στρατοῦ ἢ εἰς τὰς βραχείας ἀναπαύσεις μεταξὺ τῆς πόσεως ὀλίγου νεροῦ καὶ ἑνὸς τεμαχίου ἄρτου. Ἀργότερον, ἐν Καπούᾳ, μετὰ τὴν ἡρωϊκὴν μάχην τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου, ἡ παράδοσις συνηνοῦτο μετὰ τῆς δεισιδαιμονίας καὶ διεδίδοντο τραγούδια ὄζοντα σεβασμοῦ καὶ μυστικισμοῦ, διεδίδοντο παράδοξοι καὶ φανταστικαὶ δοξασίαι τῶν Σικελιωτῶν, οἱ ὁποῖοι παρεδέχοντο διὰ μητέρα τοῦ Γαριβάλδη τὴν Ἁγίαν Ῥοζαλίαν[1]*. Διεδίδοντο τραγούδια γεννημένα ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοῦ λαοῦ, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ἥρωος Γαριβάλδη, κεραυνοῦ πολέμου καὶ ἀγγέλου εὐγενείας, τὰς ἔκαμνε νὰ ψάλλουν φανταστικοὺς καὶ χαριτωμένους στίχους. Ποῖος δὲν ἐνθυμεῖται τὴν ἐπῳδὸν «Κόκκινο πουκάμισο, φλογερὸ πουκάμισο»; Ἀλλὰ περισσότερον τοῦ ἄσματος τούτου, εἰς τὴν μνήμην ἑκάστου Ἰταλοῦ εἶναι ὁ ὕμνος. «Ἀνοίγουν οἱ τάφοι, σηκώνονται οἱ νεκροί», ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται μετ' ἀνεκφράστου αἰσθήματος».*

Ὁ ὕμνος οὗτος, ὃν οἱ Ἰταλοὶ ἀναφέρουν «μετ' ἀνεκφράστου αἰσθήματος» εἶναι ὁ τοῦ Μερκαντίνη, ὁ **Γαριβαλδινὸς ὕμνος** *κοινῶς λεγόμενος.*

Ἀλλὰ πρὶν ἢ προχωρήσωμεν, ἂς παρουσιάσωμεν εἰς τοὺς εὐμενεῖς ἡμῶν ἀναγνώστας τὸν Ἐθνικὸν Ἰταλὸν ποιητὴν Μερκαντίνην.

Οὗτος ἐγεννήθη ἐν Ῥιπατρανσόνῃ τῷ 1821. Ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἠγάπησε τὰ Γράμματα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν. Διὰ νὰ ζῇ ἐλευθέρως ἀφῆκε τὴν γενέθλιον πατρίδα πρὸς ἄγραν ἐλευθέρων μερῶν. Διὸ τῷ 1849 ἀφίκετο εἰς Κέρκυραν καὶ ἔπειτα εἰς Ζάκυνθον[1]*, ὅπου ἔδειξε τὸν ἄκρον αὐτοῦ φιλελληνισμὸν διὰ λαμπρῶν ποιημάτων. Ἐν τούτοις εἰς τὴν* **Ἑλληνικὴν Σημαίαν,** *ἐκ 37 τετραστίχων, τὰ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ἐν Ζακύνθῳ τῇ 25 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1850 εἶναι γεμᾶτον ἀπὸ ἐνθουσιασμόν. Ἄρχεται δὲ διὰ τῶν τετραστίχων:*

Κυανόλευκη σημαία
τῆς Ἑλλάδος, εἶσαι ὡραία!
Τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶνε τέκνον,
ὅστις δὲν σὲ προσκυνεῖ.

Δοξασμένη εἶσαι εἰς τὸ στέμμα
τοῦ Σταυροῦ τὸ μυστικόν·
δοξασμένη εἶσαι εἰς τὸ αἷμα
τῶν Ἑλλήνων τὸ ἱερόν.

Ἀ! Γραικὸς δὲν εἶμαι ἀλήθεια!
Σ' ἀγαπῶ πλὴν ὡς Γραικός,
γιατὶ ἐλευθερῇ εἰς τὰ στήθια
καρδιὰ μ' ἔδωκε ὁ Θεός.

Δυστυχής! Πλέον τὴν δική μου
δὲν θωρῶ νὰ κυματίζῃ·
ἄλλο χρῶμα σὲ στολίζει,
ἀλλ' ἐσύ 'σαι αὐτὴ γιὰ μέ.

. . . . . .

Ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Πεδεμόντιον, ἀφιερωμένος ὅλως εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ Γράμματα.

Διδάσκων ἐκέρδιζε τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ὅταν ἡ Ἰταλία ἐσκέφθη νὰ ἀνταμείψῃ τὰ ἀγαπητὰ αὐτῆς τέκνα, ἐνεθυμήθη καὶ τὸν Μερκαντίνην. Τέλος τὸν διώρισε καὶ καθηγητὴν τῆς Ἰταλικῆς Φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Παλέρμου, ὅπου ἀπέθανε τῷ 1872.

Ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸν περιλάλητον **Γαριβαλδινὸν Ὕμνον.**

Ὁ Μερκαντίνης ἦτο ἐν Γενούῃ. Ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ Γαριβάλδης τῷ 1859, ὅτε ἤδη εἶχε συμφωνήσει μετὰ τοῦ βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ καὶ τοῦ κόμητος Καβοὺρ καὶ ἡτοιμάζετο διὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἰταλικῆς Ἀνεξαρτησίας, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ ἀπόρρητα τῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς, ἦτο ἤδη ἀποφασισμένη. Ὁ Γαριβάλδης εἶπε τῷ Μερκαντίνῃ νὰ γράψῃ ἕνα ὕμνον. Τὸν ἔγραψεν ἀμέσως καὶ ὁ Γαριβάλδης κατεγοητεύθη, διατάξας τὴν μουσούργησιν δι' ἐμβατήριον.

Ἦτο ἡ νὺξ τῆς πρώτης τοῦ 1860 ἔτους.

Ὁ Μερκαντίνης εὑρίσκετο εἰς τὴν παρὰ τὴν Γένουαν ἔπαυλιν Καμότη. Ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ δοκιμὴ τῆς μουσικῆς. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ συνηθροίσθησαν οἰκογενειακῶς ἀρκετοὶ φίλοι. Ἡ κυρία Ἰωσηφίνη Μερκαντίνη, τὸ γένος δὲ Φιλίππου, κάτοχος τῆς μουσικῆς, ἐκάθησεν εἰς τὸ πιάνο. Ὁ ποιητὴς ἔνθους ἤρξατο ψάλλων τὸν ὕμνον του. Κάποιος εἶχε παρατηρήσει ὅτι ὁ ρυθμὸς δὲν ἦτο κατάλληλος ἴσως διὰ στρατιωτικὴν πορείαν. Τότε πάντες, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, ἠγέρθησαν. Ἕνας ἥρπασε τὴν τρίχρουν σημαίαν καὶ ὅλοι τραγουδῶντες ἐβάδιζον περὶ τὴν αἴθουσαν μὲ στρατιωτικὸν βῆμα.

Ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξε πληρεστάτη. Ἔκτοτε ἔγεινε τὸ προσφιλέστατον ᾆσμα τῶν ἀδελφῶν Ἰταλῶν, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκοντο. Ἔκτοτε ἐνθουσίαζεν, ἔδιδε θάρρος εἰς ἑκατὸν νίκας, ὅπως ἐκδιώξουν τὸν ξένον.

[1] *Ἡ Ἁγία Ῥοζαλία εἶναι ἡ πολιοῦχος τοῦ Παλέρμου, ἔνθα ἐγεννήθη ἐξ ἐπισήμων γονέων. Ἂν καὶ ὡραιοτάτη καὶ πλουσία, ἐγκατέλειψε τὸν κόσμον καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ ὄρους Πελεγρίνου, διὰ νὰ ζήσῃ ὅλος ἀφιερωμένη εἰς τὸν Θεόν. Ἀπέθανε τῷ 1160. Τὸ λείψανόν της ἀνεκαλύφθη τῷ 1625. Ἑορτάζεται ἡ μνήμη της τῇ 15 Ἰουλίου, μετὰ λιτανείας, διὰ μεγαλοπρεποῦς ἅρματος συρομένου ὑπὸ πολλῶν ζευγῶν βοῶν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ Παλέρμου.*

[1] *Πρβλ. Σ. δὲ Βιάζη: «Gli Italiani nelle isole Jonie» ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Ῥώμης Cronache della civiltà Elleno-Latina. Ἔτος Δ' σελ. 144 - 146.*

ΠΑΝΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ. — ΤΑ ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ

Ἰδοὺ ἡ μετάφρασις τοῦ περιλαλήτου τούτου Ὕμνου:

«Ἀνοίγονται οἱ τάφοι, σηκώνονται οἱ πεθαμένοι· οἱ μάρτυρές μας ὅλοι ἀναστηθήκανε! Τὸ σπαθὶ στὸ χέρι, ἡ δάφνη στὴν κόμη, ἡ φλόγα καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν καρδιά.

Ἐρχόμεθα! Ἐρχόμεθα! Ἐμπρός, ὦ νέοι στρατοί! Ἐμπρός, παντοῦ στὸν ἀέρα νὰ κυματίσουν αἱ σημαῖαί μας! Ἐμπρὸς ὅλοι μὲ τὸ σπαθί, ἐμπρὸς ὅλοι μὲ τὴ φωτιά, ἐμπρὸς ὅλοι μὲ τὴ φωτιά, στὴν καρδιὰ ἡ Ἰταλία.

» Φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία, φεύγα ποῦ εἶναι ὥρα[1]*, φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία, φεύγα, ὦ ξένε.*

»Ἡ γῆ τῶν λουλουδιῶν, τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ποιήσεων, ἂς ξαναγίνῃ, ὡς ἦτανε, ἡ γῆ τῶν ἁρμάτων! Μὲ πολλὲς ἀλύσες μᾶς ἔδεσαν τὰ χέρια, ἀλλὰ καὶ τοῦ Λενάνου ξέρει ἀκόμη νὰ πιάσῃ τὰ ἅρματα. Γεομανικὸ[2] *ζαβδὶ δὲν δαμάζει τὴν Ἰταλία. Τὸ γένος τῆς Ρώμης δὲν μεγαλώνει στὸ ζυγό. Ἡ Ἰταλία δὲν θέλει ἄλλους ξένους τυράννους. Ἀρκετὰ εἶναι τὰ χρόνια ποὺ μένει ἡ Σκλαβιά.*

» Φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία κτλ.

» Τὰ σπίτια τῆς Ἰταλίας ἔγειναν γιὰ μᾶς. Ἐκεῖθε ἀπὸ τὸν Δούναβι εἶναι τὰ σπίτια σου. Σὺ μᾶς καταστρέφεις, σὺ μᾶς κλέφτεις τὸ ψωμί. Τὰ παιδιά μας τὰ θέλουμε γιὰ μᾶς. Τὰ σύνορα τῆς Ἰταλίας εἶναι αἱ Ἄλπεις καὶ ἡ δύο θάλασσες. Μὲ τὴ φωτιὰ σπᾶμε τὰ Ἀπέννινα βουνά. Ἀφοῦ καταστρέψουμε κάθε σημάδι τῶν παλαιῶν συνόρων, ὑψώνουμε πανταχοῦ τὴ σημαία μας.

» Φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία κτλ.

»Ἂς μὴ μιλοῦνε ἡ γλῶσσες, ἂς εἶνε ἕτοιμα τὰ χέρια. Μόνο τὸν ἐχθρὸ νὰ μετωπίσουμε, καὶ ἀμέσως θὰ φύγῃ ὁ ξένος, ἂν ὅλη μία σκέψι θὰ εἶναι ἡ Ἰταλία.

» Δὲν ἀρκεῖ ὁ θρίαμβος τῶν βαρβάρων πτωμάτων· στοὺς κλέφτες τῆς Ἰταλίας ἂς κλειοῦνται ἡ θύρες. Οἱ λαοὶ τῆς Ἰταλίας εἶναι ἕνας μόνος. Εἶναι ὅλαι μία μόνη αἱ ἑκατὸ πόλεις.

» Φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία κτλ.»

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1860 προσέθεσεν ὁ Μερκαντίνης τὰ ἑπόμενα τετράστιχα, δηλ. μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Γαριβάλδη ἐκστρατείαν τῶν Χιλίων εἰς Σικελίαν καὶ τὴν ἕνωσιν τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν μετὰ τῆς ὑπολοίπου Ἰταλίας.

Ἂν ἀκόμα δοκιμάσουν τὲς προβολὲς τῶν Ἄλπεων, ὁ Γαριβάλδης θὰ φωνάξῃ: «Στὰ ὅπλα!» Καὶ μὲ τὸ σάλπισμα ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καπρέρα, ὁπλίζονται οἱ Χίλιοι ποῦ πῆραν τὴν Αἴτνα.

» Καὶ ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴν κόκκινη ἐμπροσθοφυλακὴ τῶν παλληκαράδων, βαδίζουν οἱ στρατοὶ καὶ τὰ καράβια τῆς Ἰταλίας. Ὁ βασιλιᾶς Βίκτωρας τρεχάτα μὲ τὸ φλογερό του ἄτι ἀκολούθησε τὸν πιστὸ καπετάνιο.

» Φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία κτλ.

»Ἔπεσε γιὰ πάντα τῶν κακούργων ἡ ὑπερηφάνεια. Λέγοντας: «Ζήτω ἡ Ἰταλία!» πηγαίνει ὁ βασιλιᾶς στὸ Καπιτώλιο. Ὁ Σηκονάνας καὶ ὁ Τάμεσις χαιρετοῦν καὶ τιμοῦν τὴν ἀρχαίαν Ἀρχόντισσα, ποὺ ἄρχεται νὰ ξαναβασιλεύῃ. Εὐχαριστημένη τοῦ βασιλείου ἀνάμεσα τῶν νήσων καὶ βουνῶν, φοβερίζει μονάχα τοὺς τυράννους.

»Ὅπου κτυποῦν οἱ λαοὶ ἕνα τύραννο, τὰ παιδιά των θὰ βγοῦν γιὰ στεριὰ καὶ γιὰ θάλασσα.

» Φεύγα ἀπὸ τὴν Ἰταλία κτλ.»

Τοιοῦτος ὁ περίφημος ***Ὕμνος τοῦ Γαριβάλδη.***

Ὁ Γαριβάλδης ἀείποτε διεφύλαξε μνήμην εὐγνώμονα πρὸς τὸν Μερκαντίνη. Ὁ Γαριβάλδης διηγεῖται τὰ ἑξῆς ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἐν Παλέρμῳ ταξειδίου του:

«... ἐλυπήθην ὅτι δὲν εἶχον ἰδῇ πρότερον τὴν κυρίαν Μερκαντίνη. Τὴν εἶδον ἐκεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μου· θὰ συνωμίλουν μετ' αὐτῆς εὐχαρίστως. Ἐνῷ ἡ κυρία μ' ἐχαιρέτα, ἐπαιάνιζον τὸν ὕμνον, τὸν ***Ὕμνον τοῦ Γαριβάλδη.*** *Ἤθελον νὰ εἴπω πρὸς τὴν χήραν: Βλέπετε πῶς ἀφαιρῶ τὴν δόξαν τοῦ συζύγου σας ἐγώ; Καλεῖται ὁ* ***Ὕμνος τοῦ Γαριβάλδη*** *καὶ πρέπει νὰ ὀνομασθῇ* ***Ὕμνος τοῦ Μερκαντίνη.*** *Τοιοῦτος εἶναι ὁ κόσμος! Ἐγὼ ἁρπάζω τὴν δόξαν τῶν ἄλλων. Δὲν τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ χήρα δὲν θὰ μὲ συγχωρῇ. Δὲν πρέπει νὰ τὸ λησμονήσωμεν. Ὁ Μερκαντίνης μὲ τοὺς στίχους του ἀνέφλεξε τὴν νεολαίαν μας. Αὐτὸς ὑπῆρξε πραγματικῶς ὁ ποιητὴς τῶν ἐθελοντῶν μας. Καὶ ἔπεται τί πατριωτικὴ καρδία! Μέγα μέρος τῆς Ἰταλίας ὀφείλεται εἰς τοὺς ποιητάς. Ὁ Δάντης, ὁ Πετράρχης, ὁ Οὔγο Φώσκολο, ὁ Βερκέτ, ὁ Λεοπάρδη μὲ τὸ περίφημο ᾆσμά του εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὁ Γιούστη, ὁ Μερκαντίνη καὶ τόσοι ἄλλοι».*

Ὁ ὕμνος οὗτος ἐπωνομάσθη ***τοῦ Γαριβάλδη*** *μετὰ τὴν 11 Μαΐου τοῦ 1860, δηλ. μετὰ τὴν ἀπόβασιν εἰς Μαρσάλαν τοῦ Γαριβάλδη μὲ τοὺς χιλίους. Ὁ ὕμνος οὗτος ἦτο εἰς τὰ χείλη τῶν ἐθελοντῶν, οἵτινες ἠκολούθουν τὸν Γαριβάλδη· ἦτο εἰς τὰ χείλη πάντων κατὰ τὰς ἐπαναστάσεις καὶ τὰς μάχας ἀπὸ τοῦ 1859 ἕως τοῦ 1867. Ὁ ὕμνος οὗτος ἦτο προσφιλής, ὡς πιστὸς σύντροφος εἰς πάντα Ἰταλόν. Ὅμως μόνον οἱ λόγιοι καὶ οἱ μορφωμένοι ἤξευρον ὅτι εἶναι ἔργον τοῦ Μερκαντίνη. Τὰ πλήθη ἠγνόουν τὸ ὄνομα τοῦ τε ποιητοῦ καὶ μουσουργοῦ. Καὶ τοῦτο διότι τὸ ἰδεῶδες τοῦ ποιητοῦ ἦτο τὸ ἰδεῶδες τοῦ Ἰταλικοῦ Λαοῦ. Ὅταν ὁ ποιητὴς διερμηνεύῃ τὰ αἰσθήματα καὶ συναισθήματα τοῦ λαοῦ, ἡ ποίησις γίνεται κτῆμα τοῦ λαοῦ, καὶ λησμονεῖται ὁ ποιητής. Κἀ' ἓν ἄλλο ποίημα τοῦ Μερκαντίνη ἐγένετο δημοφιλές, γραφὲν τῷ 1843 καὶ ἐπιλεγόμενον* ***«Ὕμνος τοῦ Πολέμου».*** *Ἰδοὺ αὐτό:*

« Πατριῶτες, πᾶμε στὲς Ἄλπεις, Πατριῶτες, πᾶμε 'στὸν Πάδον, Θὰ χάσουμε, ἂν ἀργοῦμε· ὁ Γερμανὸς[2] *μᾶς ἐπρόσβαλε! Τὸ ταμποῦρλο, καὶ ἡ σάλπιγγα βαροῦν· θὲ νὰ πᾶμε 'στὸν πόλεμο. Χιλιάδες ἂν εἶναι κανόνια, θὰ βάλουμε φωτιά.*

» Καὶ μονάχα πράσινη, ἄσπρη καὶ κόκκινη ὑψώθηκε σημαία.

» Τρία χρώματα, τρία χρώματα, ὁ Ἰταλὸς τραγουδῶντας πάει· καὶ τραγουδῶντας τρία χρώματα θὰ σημαδεύῃ μὲ τὸ τουφέκι.

» Φωτιά, φωτιά, φωτιά! Νὰ νικήσωμεν ἢ νὰ ποθάνουμε. Φωτιά, φωτιά! Μὰ ὁ Γερμανὸς πρέπει νὰ ποθάνῃ!

» Καὶ μονάχα πράσινη κτλ».

Ὁ εὐμενὴς ἀναγνώστης θὰ παρετήρησεν ὅτι, οἱ στίχοι οὗτοι δὲν ἔχουν οὐδένα πινδαρικὸν οἶστρον, καὶ ὅμως ἔφερον μέγα ἀποτέλεσμα εἰς ποιητικὸν λαόν, λαὸν φιλόπατριν, ὅστις ἤθελε νὰ ἐκδιώξῃ τὸν ξένον ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ τὴν κάμῃ μεγάλην.

Ζάκυνθος, Ἰούλιος 1911. ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΣΗΣ

[1] *Ὁ ποιητὴς εἶχε γράψει: Ch'e l'ora, ἀλλ' οἱ ἐθελονταὶ καὶ ὁ λαὸς διώρθωσε: Ch'è ora.* — [2] *Ἐννοεῖ τοὺς Αὐστριακούς*

ΠΑΝΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ. — Η ΕΙΣΟΔΟΣ

ΑΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ ΚΑΥΜΑ

ΤΙΠΟΤΕ περισσότερον ἰδιότροπον ἀπὸ τὴν Φύσιν. Θὰ ἠδύνατο κανεὶς νὰ τὴν παρομοιάσῃ πρὸς τὴν Σφίγγα τῶν Πυραμίδων. Τὸ μειδιαμά της εἶναι αἰνιγματῶδες καὶ ἡ ὀργή της ἀνεξιχνίαστος. Καταστρέφει καὶ ἐπανορθώνει, ζημιώνει καὶ εὐεργετεῖ, καίει καὶ παγώνει, ξηραίνει ἢ πνίγει, ὅπως καὶ ὅταν θέλῃ, χωρὶς νὰ δώσῃ λόγον εἰς κανένα, ὑπείκουσα ἴσως εἰς μυστηριώδεις νόμους, τοὺς ὁποίους ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσῃ ὁ ἄνθρωπος ἢ — ὅπερ πιθανώτερον — μὴ ὑπείκουσα εἰς κανένα νόμον ἄλλον ἀπὸ τὴν ἀλόγιστον καὶ τυχαίαν ἰδιοτροπίαν της. Δοῦλοι καὶ αἰχμάλωτοί της ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, παρουσιάζομεν τὸ ἀξιοθρήνητον θέαμα ἀπροστατεύτων ξένων, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν εἰς χεῖρας ἀγρίου καὶ ὠμοῦ φυλάρχου τῆς ἀνθρωποφαγικῆς Ἀμερικῆς. Γνωρίζομεν ὅτι εἰς τὸ τέλος θὰ μᾶς φάγῃ. Ἀλλὰ μήπως τοὐλάχιστον μᾶς ἀφήνει εἰς τὸ μεταξὺ ἡσύχους; Εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποστῶμεν κάθε συνέπειαν τῆς στιγμαίας της ἰδιοτροπίας. Οἱ πάγοι καὶ τὰ κύματα, αἱ πλημμύραι, οἱ σεισμοὶ καὶ ἡ μανία τῶν κυμάτων φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ διασκέδασις καὶ ἡ ποικιλία τῆς κυρίας αὐτῆς, ἡ ὁποία ἔχει μέσα της ὅλον τὸ εὐμετάβλητον καὶ τὸ ἀσυγκίνητον τοῦ θήλεος».

Αὐτὸν τὸν ὁρισμὸν τῆς Φύσεως, ζωντανώτατον, παραστατικώτατον καὶ ὄχι ὑπερβολικόν, δίδει ὄχι ποιητὴς καὶ λογογράφος, ἀλλὰ ἐπιστήμων βαθὺς καὶ μελετητὴς τῶν φυσικῶν φαινομένων ἀκούραστος, ὁ δόκτωρ Μπέϊτους, ἄλλοτε διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου τοῦ Καναδᾶ. Ὁ ἐπιστήμων, ἀφοῦ ἔφαγεν ὅλην του τὴν ζωὴν διὰ νὰ εὕρῃ τὴν αἰτίαν μερικῶν πραγμάτων καὶ δὲν τὴν εὗρῃκε, ἀπηλπίσθη καὶ ἀπέθανε τρελλός. Δὲν εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ τὴν παθαίνει. Ἡ Φύσις τιμωρεῖ ἀμειλίκτως ἐκείνους, ποὺ ζητοῦν νὰ ἐξηγήσουν τὰ μυστήρια της καὶ νὰ μᾶς δώσουν τὴν κλεῖδα τῶν αἰνιγμάτων τῶν ἰδιοτροπιῶν της.

*

Μίαν ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας αὐτὰς ὑπέστη ἡ Εὐρώπη κατὰ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου. Ἀπὸ τὰ βορειότερα μέρη ἀνηγγέλθη ὅτι ἤρχισε νὰ παρατηρῆται ἀσυνήθης ζέστη. Τὸ θερμόμετρον ἀνέβαινε διαρκῶς. Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα δροσερὸν ὅπως δήποτε Ἰούλιον, Αὔγουστος τόσον καυστικὸς κατήντα ἀνεξήγητος. Ἀλλὰ ὅλοι ὑπώπτευον ὅτι πρόκειται περὶ συμπτώσεως περαστικῆς. Ἐν τούτοις τὸ θερμόμετρον ἐξηκολούθει ν' ἀνεβαίνῃ.

Κατὰ τὰ τέλη τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Αὐγούστου ἡ θερμοκρασία εἰς τὴν Κεντριὰν Εὐρώπην ἔφθασε τοὺς 42 βαθμούς. Εἰς τὴν Ἰταλίαν οἱ ἄνθρωποι ἔπεφταν εἰς τοὺς δρόμους κεραυνόπληκτοι. Εἰς τὸ Παρίσι οἱ ἁμαξηλάται ἐπάνω εἰς τὸ καθισμά των ἐδέχοντο οὐρειον βέλος τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἑκατρακυλοῦσαν κάτω ἀναίσθητοι. Κινητὰ νοσοκομεῖα ἔγιναν εἰς τοὺς δρόμους διὰ νὰ παρέχουν τὰς πρώτας ἀπαραιτήτους βοηθείας. Εἰς τὴν Βενετίαν ἐσταμάτησε μιαν ἡμέραν ὅλη ἡ κίνησις, τὴν ὁποίαν δίδουν εἰς τὴν πόλιν τῶν διωρύγων αἱ γόνδολαι, διότι τὸ νερὸ τῶν διωρύγων ἔβραζε καὶ κανεὶς δὲν εἶχε τὴν ὄρεξιν νὰ καίεται εἰς τὰ κανάλια περισσότερον ἀφ' ὅ,τι ἐκαίετο εἰς τὴν ξηράν.

Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν αἱ εἰδήσεις ἀκόμη χειρότεραι. Εἰς τὸν Καναδᾶν ὁλόκληρα δάση ἐπυροπλήθησαν, θύματα αὐτομάτου ἀναμμάτων καὶ μία πόλις περιεκυκλώθη ἀπὸ φλόγας. Μία αὐτόματος ἀνάφλεξις ἀνθρακωρυχείου ἐστοίχισε τὴν ζωὴν ὀγδοήντα καὶ πλέον ἀνθρώπων. Αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ τοῦ σιδηροδρόμου Μισσισιπῆ ἐκάμφθησαν ἀπὸ τὴν ζέστην καὶ τὰ τραῖνα ἐσταμάτησαν. Τὸ ἐμπόριον ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται τὸν ἀντίκτυπον τῆς θεομηνίας αὐτῆς. Ἡ κατασκευὴ πάγου εἰς τὰς Ἰνδίας δὲν ἐπήρκει εἰς τὴν κατανάλωσιν καὶ κάπου ἠπειλήθη στάσις τῶν κατοίκων.

ΠΑΝΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ. — ΜΙΑ ΑΠΟΨΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ — ΚΑΠΝΑ

Ὅλη λοιπὸν ἡ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς ἐφλέγετο καί, ἂν εἴμεθα ἀκόμη εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων πανικῶν τῆς Ἀνθρωπότητος, οἱ ὁποῖοι ἐσημειώθησαν εἰς ἄλλους αἰῶνας, ὡρισμένως θὰ ἐπιστεύετο ὅτι ἦλθεν ἡ Συντέλεια τοῦ Κόσμου. Εὐτυχῶς αἱ ἐποχαὶ ἐκεῖναι παρῆλθον ἀνεπιστρεπτεί. Καὶ ἡ ἀνθρωπότης καβουρντιζομένη, ἀσθμαινουσα, ἱδρώνουσα καὶ ἐξατμιζομένη ἐπερίμενε καρτερικῶς μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι, ἡ θεία ὀργὴ θὰ περάσῃ.

*

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τί ἔκαμεν ἡ Ἐπιστήμη; Βεβαίως δὲν ἐσταύρωσε τὰ χέρια της, διότι ἡ ἐπίμονος καὶ ἀδιάκριτος αὐτὴ κυρία δὲν ἔννοεῖ ποτὲ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐνικήθη. Ἐνῷ λοιπὸν ἡ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς ἔβγαζεν ἀτμούς, ἡ Ἐπιστήμη περιέφερε τὸ τηλεσκόπιόν της καὶ ἐξηρεύνα τὰ βάθη τῶν οὐρανῶν.

Μίαν στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι ἀνεκάλυψε τὴν αἰτίαν. Δύο πλανῆται τοῦ στερεώματος ἐφαίνοντο ἐπὶ νύκτας εἰς τὴν ἰδίαν γραμμὴν παρατεταγμένοι, ὡς δύο πύρινα μάτια δράκοντος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐχύνοντο φλόγες πρὸς τὸν μικρὸν καὶ ἀσήμαντον πλανήτην μας. Κάποιος ἀστρονόμος, τολμηρότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἔρριψεν εἰς τὸ μέσον τὴν ὑπόνοιαν ὅτι αὐτὸ τὸ οὐράνιον τετ-ά-τετ τῶν δύο πλανητῶν ἦτο ἡ ἀφορμὴ τῆς τρομερᾶς θερμοκρασίας.

Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἕνας ἀστρονόμος νὰ ρίψῃ μίαν τολμηρὰν ἰδέαν, χωρὶς νὰ εὑρεθοῦν πέντε ἀστρονόμοι νὰ γελάσουν μὲ αὐτήν. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν ἦσαν πέντε οἱ γελάσαντες. Ἦσαν ὅλοι οἱ ἀστρονόμοι τοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖοι ἐβεβαίωσαν ὅτι αὐτὴ ἡ ἐρωτικὴ συνάντησις τῶν δύο πλανητῶν εἰς τὰ ὕψη συμβαίνει κάθε τρία χρόνια, χωρὶς νὰ παρακολουθῆται ἀπὸ τὸ ἐφετεινὸν σπάνιον καὶ τρομερὸν κανικὸν καῦμα.

Ἂν ἐγέλασαν ὅμως οἱ πολλοὶ ἀστρονόμοι μὲ τὴν γκάφαν τοῦ συναδέλφου των, δὲν σημαίνει ὅτι ἔλυσαν τὴν ἀπορίαν τοῦ κόσμου. Τότε ἡ Ἐπιστήμη ἐστράφη πρὸς τὰ παλαιά. Οὐδέποτε ἐξηγεῖ κανεὶς τόσον καλὰ τὸ παρὸν καὶ προφητεύει τόσον ἀσφαλῶς τὸ μέλλον, ὅσον ὅταν ἐξετάζῃ καὶ ἐρευνᾷ τὸ παρελθόν.

Παλαιοὶ λοιπὸν κιτρινισμένοι πίνακες, φυλαττόμενοι μὲ προσοχὴν εἰς τὰ ντουλάπια τῶν Ἀστεροσκοπείων, ἐβεβαίωσαν τοὺς ἀστρονόμους ὅτι, ἡ ζέστη τοῦ 1911 δὲν εἶναι πρωτοφανής, εἶναι ὅμως σπανιωτάτη. Πρὸ ἑξῆντα ἀκριβῶς ἐτῶν, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1851, παρετηρήθη ἡ ἰδία θερμοκρασία μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν καὶ τὰ ἴδια ἀποτελέσματα. Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὴ ἡ διαβεβαίωσις δὲν ἀποτελεῖ ἐξήγησιν. Ὅπως δήποτε ὅμως ὁ ἄνθρωπος εἶναι πάντοτε ταπεινὸς ἐγωϊστὴς καὶ αἰσθάνεται ἀνακούφισιν, ὅταν συλλογίζεται ὅτι καὶ ἄλλοι ἔπαθαν ὅ,τι ἔπαθεν ἢ πάσχει ἀκόμη αὐτός. Καὶ ἀπὸ τὸ στῆθος τῆς Ἀνθρωπότητος ἐξῆλθεν ἀναστεναγμὸς χαρεκάκου εὐχαριστήσεως.

*

Εἰς τὸ μεταξὺ αὐτὸ τί ἐγίνετο εἰς τὴν ἥμερον Ἑλλάδα μας καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας μὲ τὸ εὔκρατες, τὸ μαλακὸν καὶ τὸ τόσον εὐμετάβλητον κλίμα; Ἐγένετο ἁπλούστατα ὅ,τι ἐγένετο εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ χώρα εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων δὲν ἐξηρέθη ἀπὸ τὸν χάρτην τῆς καιομένης Γῆς. Μίαν ὡραίαν πρωΐαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐξύπνησαν μὲ ὑπερβολικὴν ζέστην. Ἀλλὰ ἐκοιμήθησαν τὸ μεσημέρι μὲ τὴν ἀνακουφιστικὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ βράδυ θὰ φυσήσῃ μπάτης καὶ ὅτι τὸ Φάληρον θὰ εἶναι δροσερὸν καὶ ἡ Κηφισσιὰ σχεδὸν ψυχρή.

ΠΑΝΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ.— Η Α. Ε. Ο ΗΓΕΜΟΝΕΥΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΑΗΤ-ΠΑΣΣΑΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΟΣ ΥΠΟ ΤΩΝ κ.κ. Ι. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Π. ΣΑΒΒΙΔΟΥ

Παραδόξως ὅμως τὸ βράδυ ὄχι μόνον δὲν ἐφύσησεν ὁ μπάτης, ἀλλὰ καὶ ἡ θερμοκρασία ἐξηκολούθησε ν' ἀναβαίνῃ. Τὴν δευτέραν ἡμέραν τὸ θερμόμετρον ἐσημείωσε 37 βαθμοὺς ὑπὸ σκιὰν καὶ ὁ ἥλιος ἔδυσε ὀπίσω ἀπὸ πυκνὸν παραπέτασμα καταχνιᾶς, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, εἶναι ἀσφαλὲς προμήνυμα ὅτι ἡ ζέστη θὰ ἐξακολουθήσῃ.

Τὰ ἴδια καὶ χειρότερα τὴν ἑπομένην. Τὰ ὑπαίθρια θερμόμετρα ἐπολιορκήθησαν ἀπὸ περιέργους. Ὁ ὑδράργυρος ἀνέβηκεν ἀπελπιστικῶς. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεγαλητέρας θερμότητος ἐσημειώθησαν 43 βαθμοὶ καὶ τὸ πρᾶγμα ἤρχισε πλέον νὰ γίνεται ἀνησυχητικόν. Αἱ ἐφημερίδες ἔδιδον τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι εἰς τὸ ἔδαφος τῶν ἀσφαλτομένων δρόμων ἡ θερμοκρασία ἐφθασε τοὺς πενῆντα βαθμούς. Τρεῖς θάνατοι ἡλιάσεως ἔγιναν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, εἰς τοὺς δρόμους, καὶ μέσα εἰς τὸ δωμάτιον ἑνὸς ξενοδοχείου ἕνας δυστυχισμένος γέρων, ἀφοῦ ἔδειξε σημεῖα παραφροσύνης καὶ ἀπεπειράθη νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ παράθυρον, ἔπειτα ἤρχισε νὰ κλονίζεται καὶ ἐπὶ τέλους ἐκατρακύλισεν ἄψυχος εἰς τὸ πάτωμα. Ἦτο καὶ αὐτὸς θῦμα τῆς ἡλιάσεως καὶ μάλιστα ὑπὸ σκιάν. Τώρα πλέον ἤρχισαν νὰ φοβοῦνται καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ καθ' ὅλον τὸ καῦμα δὲν ἐκινήθησαν ἀπὸ τὸ σπῆτί των.

Εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις, εἰδικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὑπάρχει πάντοτε ἡ ἐλπὶς ὅτι πρόκειται περὶ ἐξαιρετικῆς δυσμενείας τῆς Φύσεως, ἡ ὁποία θὰ περάσῃ γοήγορα. Ἀλλ' ἤδη ἐτελείωνε καὶ ἡ πέμπτη ἡμέρα τῆς ζέσης αὐτῆς. Ἤρχετο καὶ ἡ πέμπτη ἀτοπικτική, τρομερά, κάθιδρος νὺξ καὶ ὁ ἀναμενόμενος μπάτης δὲν ἤρχετο.

Ἐπὶ τέλους τὴν ἔκτην νύκτα, πρὸς τὰ ξημερώματα, ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι πλέοντες εἰς τὸν ἰδρῶτα ἠγρύπνουν ἐπάνω εἰς τὸ κρεββάτι τον, ἕνας δαιμονιώδης θόρυβος ἠκούσθη εἰς τοὺς δρόμους, ὡς νὰ ἐπεφοῦσε τρομερὰ συνοδεία ἐξωτικῶν καὶ φαντασμάτων. Τὰ δένδρα ἐκινήθησαν ἀπελοῦντα νὰ ξερριζωθοῦν, τὰ παράθυρα ἔκλεισαν μὲ κρότον, ὅλαι αἱ θύραι ἔτριξαν καὶ μεριὰ κεραμίδια ἐξεσφενδονίσθησαν εἰς τοὺς δρόμους.

Ἦτο ἄνεμος· αἱ Ἀθῆναι εἶχον σωθῆ.

*

Ἀφοῦ ὅμως ἡ αὐτὴ θερμοκρασία ἐπεκράτησε καὶ πρὸ ἑξῆντα ἐτῶν, ἂς ἀνατρέξωμεν αὐτὰ τὰ ἑξῆντα ἔτη ὀπίσω διὰ νὰ ἴδωμεν τί συνέβη τότε.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν εἶναι φύλλα φλύαρα προκειμένου περὶ κοινωνικῶν γεγονότων, ἢ μᾶλλον προκειμένου περὶ παντὸς γεγονότος μὴ ἀφορῶντος τὴν πολιτικήν. Ἐνῷ τὰ ἔργα καὶ αἱ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως καταλαμβάνουν ὁλόκληρον τὴν ἐφημερίδα, μόλις πέντε γραμμαὶ διατίθενται διὰ τὰ σημαντικώτερα κοινωνικὰ γεγονότα τῆς ἑβδομάδος.

Ὁ «Φρουρὸς» λοιπὸν τῆς 2 Αὐγούστου τοῦ 1861 δημοσιεύει τὴν ἑξῆς περιγραφὴν τοῦ καύματος: «Ἐμβήκαμεν σὺν Θεῷ εἰς τὴν ψυχοφελῆ νηστείαν τοῦ Δεκαπενταυγούστου καὶ εὐχόμεθα εἰς τοὺς φίλους συμπολίτας ἡμῶν, ἵνα τὴν διέλθωσιν ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ. Τὰ κυνικὰ καύματα, ἅτινα ἀνεμένομεν, ὡς ἔθος, τὸν παρελθόντα μῆνα, ἐτῆλθον λαῦρα τὸν μῆνα τοῦτον καὶ οἱ συμπολῖται ἡμῶν δεινῶς πάσχουν ἐκ τῆς φλογός, ἣν ἐκπέμπει ὁ ἥλιος. Ὁ σοφὸς γείτων μας κύριος Τράκας, ἀπὸ ἑξηκονταετίας ζῶν ἐν Ἀθήναις, μᾶς ἐβεβαίωσεν ὅτι, οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχε παρουσιασθῆ τοιαύτη ἡλιακὴ φλογοβολὴ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, συμπεραίνει δὲ ἐκ τούτου ὅτι ἔκτακτόν τι συμβαίνει εἰς τοὺς οὐρανούς».

Εὐτυχῶς ὀλίγον κατωτέρω ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι πληροφορίαι σποραδικαί ἐκ τῶν ὁποίων μανθάνομεν τ' ἀποτελέσματα τοῦ ὑπερβολικοῦ τότε καύσωνος.

«Πολυάριθμοι συμπολῖται ἡμῶν ἀτῆλθον εἰς τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰς νήσους, ἵνα ἀποφύγωσι τὸν ἐξαιρετικὸν καύσωνα τῶν ἡμερῶν τούτων. Ἐκ Πόρου μᾶς γράφουν ὅτι ἐκεῖ κατέφυγον πλεῖσται οἰκογένειαι, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς Αἴγιναν καὶ εἰς Πατήσια. Εἰς τὴν παραλίαν τῆς Πικροδάφνης ἐστήθησαν σκηναὶ ἐκ φύλλων, ὑπὸ τὰς ὁποίας κατασκηνοῦσιν ἄνθρωποι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις».

«Εἰς τὴν ἀνεγειρομένην ἐν τῇ ὁδῷ Αἰόλου οἰκοδομὴν τοῦ κυρίου Καρβούνη δύο ἐργάται κατέπεσαν ἐκ τοῦ ἰκριώματος κεραυνόπληκτοι ἐκ τῆς θερμοκρασίας. Ὁ ἀστυνόμος κύριος Μωραΐτης ἀπηγόρευσε τὴν ἐργασίαν κατὰ τὰς θερμοτέρας ὥρας τῆς μεσημβρίας, πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχημάτων».

«Ὁ ἐν τῇ ὁδῷ Ἑρμοῦ ἔμπορος κύριος Εὐλάμπιος, ἐπιστρέφων χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ κρατῶν ὑπὸ μάλης ὀρεκτικώτατον ὑδροπέπονα, κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης καὶ ἐκυλίσθη ἄπνους εἰς τὸ ἔδαφος. Μεταφερθεὶς εἰς τὸ φαρμακεῖον Ὀλυμπίου, ἵνα τῷ παρασχεθῶσιν αἱ πρῶται βοήθειαι, ἐξέπνευσεν ὑπὸ τοὺς κοπετοὺς τῶν οἰκείων αὐτοῦ».

«Μεγάλη ἐπιδημία παρατηρεῖται εἰς τὰς ὄρνιθας, ὀφειλομένη εἰς τὸ κυνικὸν καῦμα. Τὰ ᾠὰ κατέστησαν δυσεύρετα ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ οἱ ᾠοφάγοι δεινῶς ὑποφέρουσιν ἐκ τῆς στερήσεως αὐτῶν».

«Τὸ ἐμπόριον ὑφίσταται τὰς συνεπείας τῆς ἀποτόμου μεταβολῆς τοῦ καιροῦ. Ὁ ἐν τῇ ὁδῷ Ἀθηνᾶς ἔμπορος κύριος Κολλιόπουλος ἐκόμισεν ἐκ τῆς Ἑσπερίας ἀλεξήλια, προφυλακτικὰ τοῦ ἡλίου. Ἐξ ἰδίας δὲ πείρας δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν τοὺς συμπολίτας ἡμῶν ὅτι, ταῦτα εἶναι ὄντως ἀποτελεσματικώτατα καὶ εἰς ἄκρον εὐεργετικά».

*

Μετὰ ἑξῆντα ἔτη ὁ Ἥλιος ἀπεφάσισε νὰ ἐπαναλάβῃ ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν αὐτὴν τὴν φλογεράν του ἀπόπειραν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε κατὰ τὸ ἔτος 1861.

Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἐξαιρετικοῦ καύσωνος παρουσίαζον εἰκόνα πραγματικῶς ἐνδιαφέρουσαν. Πολὺ μεγάλη πλέον καὶ ἐκτεταμένη, ἁπλωθεῖσα ἕως τ' ἀπώτατα προάστεια, πυκνώσασα τὰς συγκοινωνίας της μέχρι σημείων, τὰ ὁποῖα πρὸ 60 ἐτῶν ἐθεωροῦντο μακρυνὰ καὶ ἀπεχοντα, δημιουργήσασα ἐμπορικὴν κίνησιν σημαντικήν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ νεκρωθῇ ὅπως ἐνεκρώθη κατὰ τὸ 1861. Δὲν ὑπέφερεν ὅμως ὀλιγώτερον.

Εἰς τοὺς δρόμους ἡ κίνησις ἠλαττώθη σημαντικῶς. Ὅλοι ὅσοι ἦτο δυνατὸν νὰ φύγουν πρὸς σημεῖα ὑψηλοτέρα ὡς δροσερώτερα, πρὸς ἐξοχὰς καὶ παραλίας, τὸ ἔκαμαν. Ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἀτμόπλοια καὶ σιδηρόδρομοι μετέφεραν πυκνοὺς τοὺς ταξειδιώτας εἰς ὅλα τὰ σημεῖα. Ἡ λεπτὴ καὶ ἀριστοκρατικὴ καλοκαιρινὴ παροικία τῶν Σπετσῶν ηὐξήθη καταπληκτικῶς.

Εἰς τὴν Κηφισιὰν δὲν ἀπέμεινε δωμάτιον κενὸν καὶ οἱ χωρικοὶ τοῦ Ἀμαρουσίου ἠναγκάσθησαν νὰ φιλοξενήσουν ξένους καὶ μέσα εἰς τὰ δωμάτιά των ἀκόμη. Τὸ Παλαιὸν Φάληρον, τὰ Πατήσια, καὶ οἱ Ἀμπελόκηποι ἐγέμιζαν τὸ πρωῒ καὶ τὸ ἀπόγευμα ἕως ἀργὰ τὴν νύκτα. Τὰ νησάκια τοῦ Σαρωνικοῦ δὲν εἶχαν ἰδῆ ποτὲ τοιαύτην ἐπιδρομήν. Καὶ ἂν οἱ προσκυνηταὶ τῆς Παναγίας τῆς Τήνου ἦσαν ἐξαιρετικῶς πολλοὶ ἐφέτος, τοῦτο βεβαίως ὀφείλεται εἰς περισσὴν εὐλάβειαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δίψαν δροσιᾶς, τὴν ὁποίαν δροσιὰν παρέχει πάντοτε τὸ θαλάσσιον ταξείδι.

Μέσα εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ ἀπομείναντες δὲν ἦσαν ὀλίγοι. Διότι ὅσον πολλοὶ καὶ ἂν εἶναι πλέον οἱ κατοῦθόντες νὰ ταξειδεύουν, πάντοτε περισσότεροι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ ὑποχρεοῦνται νὰ μείνουν εἰς τὴν πόλιν, εἴτε ἐξ ἐλλείψεως μέσων, εἴτε διότι αἱ ἐργασίαι των δὲν τὸ ἐπιτρέπουν.

Καὶ εἶναι χαρακτηριστικαὶ αἱ συγκεντρώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον Μαυρίκου, πυκνοὶ διαβάται συνεβουλεύοντο τὰ θερμόμετρα τῶν δύο αὐτῶν καταστημάτων.

Οἱ πολῖται «γιάτσου» καὶ «κρῦο εἶναι! μποῦζι εἶναι» οὐδέποτε εἶδαν τόσον πυκνὴν τὴν πελατείαν των. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄνθρωποι καθὼς πρέπει ἐσταμάτησαν μίαν στιγμὴν καὶ ἐζήτησαν κάποιαν ἀνακούφισιν εἰς τὰ ὕποπτα αὐτὰ προϊόντα τοῦ δρόμου. Ἐπίσης εἶναι πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἑλληνικὴ ἐπιφυλακτικότης ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ ἄνθρωποι προσεκτικοὶ καὶ μηνοματικοὶ ἀφῆρεσαν τὰ σαλάκια των εἰς τὸν δρόμον καὶ ἐθεάθησαν μόνον μὲ τὸ γελέκο.

Εὐτυχῶς τὴν νύκτα τῆς δεκάτης τετάρτης πρὸς τὴν δεκάτην πέμπτην Αὐγούστου ὁριμητικώτατος ἄνεμος μετέβαλεν ἀποτόμως τὴν θερμοκρασίαν. Ἑνδεκα βαθμοὺς ἑκατακύλισε τὸ θερμόμετρον εἰς τὸ διάστημα τριῶν ὡρῶν, σύννεφα συνεκεντρώθησαν ἄνωθεν τῆς πόλεως ἀπειλοῦντα καταιγίδας καὶ ἐν γένει ἀπὸ τὸ ἄκρον κυνικὸν καῦμα εὑρέθημεν ἀποτόμως εἰς θερμοκρασίαν ἐντελῶς φθινοπορινήν. Ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο ἐντελῶς εὐχάριστον. Πολυάριθμα κρούσματα ἐλαφρῶν κρυολογημάτων παρετηρήθησαν. Εὐτυχῶς ἡ ὑπερβολικὴ δροσιὰ δὲν ἐπέμεινεν, ἡ θερμοκρασία ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυσικὴν τὴν κανονικὴν καὶ ἡ πόλις ἐπανέλαβε τὴν ζωήν της, ὑποφερτὴν πλέον καὶ συνήθη.

* * *

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Μὴ στὸ πέλαγος τοῦ κόσμου,
τ' ἄπιστο, μ' ἀφῆνεις μόνον!
Σύ, βασίλισσα, σύ, φῶς μου,
τὴν καρδιά μου ἔχεις θρόνον!

Νύκτα μαύρη ἡ ψυχή μου
μαύρη ἔβλεπε τὴ Σφαῖρα...
Εἶδα σὲ κ' οἱ ὀφθαλμοί μου
εἶδαν Ἥλιο, εἶδαν ἡμέρα!

Γιὰ μαργαριτάρι, χίλια
πόσοι κύτταξαν κογχύλια!
Ἐγὼ βρῆκα στὴν καρδιά μου,
ἕνα μόνο· σέ, θεά μου!

Καὶ στὴ λίμνη τῆς ἀγάπης,
ποῦν' καθρέφτης φωτεινός,
ἡ μορφή σου μέσα φέγγει,
ὡσὰν ἄλλος οὐρανός!

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΝΙΚΟΛΑΡΑΣ

* * *

Η ΙΔΕΩΔΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΙΔΟΥ εἰς τί συνοψίζουν τὸν τύπον τῆς ἰδεώδους γυναικός: Πρέπει νὰ ἔχῃ ὀλίγον ἀπὸ τὸ σὶκ τῆς γαλλίδος, μίαν ρανίδα αἵματος ἰταλίδος, μακρὰν δόσιν κυριαρχικότητος ρωσσίδος, ὀλίγην σωφροσύνην ὁλλανδῆς, κἄτι ἀπὸ τὴν ἐπιφυλακτικότητα τῆς ἀγγλίδος, ἐλάχιστον ἀπὸ τὸ φλέγμα τῆς γερμανίδος, μίαν ἰδέαν ἀπὸ τὴν ἡδυπάθειαν τῆς ἑβραίας, κἄτι καὶ ἀπὸ τὸ μπρίο τῆς ἱσπανίδος. Ἐλησμόνησαν ὅμως οἱ κύριοι αὐτοὶ τὴν νοικοκυρωσύνην τῆς ἑλληνίδος.

Ἂς ἀκούσωμεν τώρα καὶ τοὺς Κινέζους τί λέγουν περὶ γυναικός. Τὸ Λι-Κί, τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἠθικῆς των, συνοψίζει εἰς τὰ ἑξῆς τὰς ἀρετὰς τῆς Κινέζας: Ὅσον περισσότερον μία νεᾶνις ὁμοιάζει πρὸς εἴδωλον τόσον ὀλιγωτέρους θαυμαστὰς ἔχει. Ἡ αἰδὼς ἀποτελεῖ τὸ θάρρος τῆς γυναικός. Ἡ γυνὴ ποῦ ἀγαπᾷ τὴν πενθερά της λατρεύει τὸν σύζυγον. Ἡ κακόλογος τιμωρεῖται ὑπὸ τῆς συκοφαντίας, ἥτις ταχέως ἐξεγείρεται πρὸς ζημίαν της. Ἡ νεᾶνις ἥτις κραυγάζει, χάνει κάθε ἴχνος τῆς χάριτός της. Ὁ βόρβορος ἠμπορεῖ νὰ κρύψῃ ἐν πτερόν, ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἀτιμίαν τῆς γυναικός. Ἀρετὴ εἰς τὴν καρδίαν, μετριοφροσύνη ἐπὶ τοῦ μετώπου, γλυκύτης εἰς τὰ χείλη, ἐργασία εἰς τὰς χεῖρας· ἰδοὺ τὰ χαρακτηρίζοντα τὴν ἰδεώδη γυναῖκα.

ΑΓΡΙΑΙ ΕΦΟΔΟΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΡΑΜ

ΕΠΙΧΑΙΡΕ ΜΕΓΑΛΗ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥ. — Η ΦΥΛΗ ΠΑΣΑ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΙ ΣΟΙ!

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑΠΛΟΥΝ ΤΟΥ "ΑΒΕΡΩΦ,,

ΕΝ ΟΨΕΙ ΦΑΛΗΡΟΥ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΥΜΝΑΙΟΝ ΕΞΩΣΤΗΝ ΤΟΥ ΘΩΡΗΚΤΟΥ

ΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΟΥ "ΑΒΕΡΩΦ,,

Η ΦΕΡΟΥΣΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ ΑΤΜΑΚΑΤΟΣ

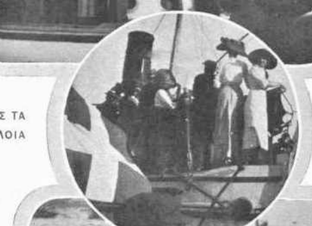

ΤΟ ΣΤΙΒΑΓΜΑ ΕΙΣ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

ΕΝΑΣ ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΤΑΜΜΑ ΝΑ ΦΘΑΣΗ ΚΟΛΥΜΒΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ "ΑΒΕΡΩΦ,,

Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΩΡΗΚΤΟΥ

(Φωτ. Υπηρ. "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,)

1862-1863

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος]

ΓΙΗΣ βραδύτητος ταύτης ἐπωφελήθη ὁ Βούλγαρης διὰ νὰ προσετοιμασθῇ ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει φίλους καὶ ἐξασφαλίσῃ πλειοψηφίαν. Καὶ οὕτω, ὅταν τὴν 21 Ἰανουαρίου 1863 παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος, ἵνα, καταθέτων τὴν αὐθαίρετον καὶ δικτατορικὴν ἐξουσίαν, ἀπολογηθῇ διὰ τὴν ἐπὶ τρίμηνον διαχείρισιν αὐτῆς, ἦτο βέβαιον ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ Λαϊκὴ Ἀντιπροσωπεία θὰ περιέβαλλεν αὐτὸν μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην της, ἀναγνωρίζουσα καὶ ἐπικυροῦσα τὰς πράξεις του. Πράγματι δὲ τὴν 30 Ἰανουαρίου ἐγένετο ἐκλογὴ νέας κυβερνήσεως καὶ κατηρτίσθη κυβέρνησις ἐκ τοῦ Βούλγαρη καὶ τοῦ Ρούφου. Ἐπειδὴ ὅμως ἐθεωρήθη σκοπιμώτερον νὰ εἶναι τριμελὴς ἡ κυβέρνησις ἐγένετο καὶ δευτέρα ἐκλογή, προσετέθη δὲ τότε καὶ ὡς τρίτον μέλος αὐτῆς ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης. Ἀλλ' οὗτος θεωρῶν προσβλητικὸν τοῦτο παρητήθη καὶ ἀπέσυρε τὴν παραίτησίν του, μόνον ὅταν ἡ Συνέλευσις ἐπισήμως τὸν παρεκάλεσε νὰ μὴ ἐμμείνῃ καὶ ἔκαμεν ἔκκλησιν εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς φιλοπατρίας του.

Ἀντίπαλος μερὶς τῆς νέας κυβερνήσεως ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ἀνέθορεν ἀμέσως, ὑποδείξασα ὡς ἀντιπρόσωπόν της ἐν τῇ κυβερνήσει τὸν Δημ. Γρίβαν, λαβόντα 58 μόνον ψήφους.

Ὁ Δημ. Γρίβας ἦτο πρόσωπον τὸ ὁποῖον εἶχε παίξει σπουδαῖον ρόλον. Κατὰ τὸ 1854 εἶχεν ἀγωνισθῇ ἐν Ἠπείρῳ, κατὰ δὲ τὴν Ναυπλιακὴν στάσιν μὲ τὸ θάρος του καὶ τὴν σύνεσίν του εἶχεν ἐλκύσει καὶ τῶν ἀντιπάλων τὴν ἐκτίμησιν. Εἶχε κληρονομήσει ἀφ' ἑτέρου παρὰ τοῦ πατρός του ἐπιρροὴν σημαντικὴν ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι καὶ ὁ ἴδιος εἶχε πλείστας συμπαθείας ἐν τῷ στρατῷ.

Συνεκέντρωσεν ὅθεν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιπροσωπείᾳ ἰσχυρὰν συντηρητικὴν μερίδα, ἥτις, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι οἱ πλεῖστοι κατήγοντο ἀπὸ ὀρεινὰ μέρη, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων κατέλαβον τὰ ὑψηλότερα ἑδώλια, ὠνομάσθη «Κόμμα τῶν Ορεινῶν». Κατ' ἀντίθεσιν οἱ περὶ τὸν Βούλγαρην ὠνομάσθησαν «Πεδινοί».

Ἡ νέα τριμελὴς κυβέρνησις ἐσκέφθη νὰ καταρτίσῃ ὑπουργεῖον, διότι τὸ ἀπὸ τῆς 11 Ὀκτωβρίου καταρτισθὲν εἶχε παραιτηθῇ. Ἀλλ' ὁ σχηματισμὸς ἐβράδυνε διότι ἐδιχογνώμουν οἱ κυβερνῆται. Ὁ Βούλγαρης ἐπέμενε νὰ διατηρηθῇ τὸ παλαιὸν Ὑπουργεῖον, ὁ Ροῦφος ἤθελε μεταβολὴν μερικήν, ὁ δὲ Κανάρης γενικὴν ἀλλαγήν. Ἡ διαφωνία κατήντησε χρονία, καὶ τότε ὁ Βούλγαρης, ἔχων ὁμόφρονα τὸν Ροῦφον, ἐσχημάτισε τὸ Ὑπουργεῖον, ὁ δὲ Κανάρης, παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τῆς Λαϊκῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐξέθεσε τοὺς λόγους τῆς διαφωνίας καὶ παρητήθη, κατηγορήσας τὴν φιλοδοξίαν τοῦ Βούλγαρη. Ὁ Βούλγαρης ἀντικατηγόρησε τὸν Κανάρην.

— Καὶ μόνος ἂν μείνω θέλω πράξει ὅ,τι δεῖ πρὸς σωτηρίαν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς Ἑλλάδος· εἶπε.

— Αὐταὶ αἱ λέξεις προδίδουσι τὸν Δικτάτορα· ἐφώναξε κάποιος ὀρεινός.

Ἡ συνεδρίασις ἐλύθη ἐν μέσῳ πανδαιμονίου. Φόβος καὶ τρόμος δὲ καὶ ἀνησυχία. Οἱ πεδινοὶ ἐγαυρίων ἐπὶ τῷ θριάμβῳ καὶ οἱ ὀρεινοὶ ἐμελέτων ἐκδίκησιν. Ὁ Γρίβας ἐσκέφθη τότε νὰ μεταφέρῃ τὸν ἀγῶνα εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ προῆλθεν εἰς συνεννοήσεις μετὰ τῶν εὐμενῶς πρὸς αὐτὸν διατεθειμένων σωμάτων. Τὴν αὐτὴν νύκτα λοιπὸν τῆς 8 Φεβρουαρίου μέρος πεζικοῦ, τὸ ἱππικὸν καὶ ἡ διλοχία τῶν πυροβεστῶν ἐστασίασαν κατὰ τοῦ καθεστῶτος.

Πρὸς τὸν Βούλγαρην διέκειτο εὐμενῶς τὸ τάγμα Λεωτσάκου, ὑπερμέτρως αὐξηθὲν δι' ἐκτάκτου στρατολογίας καὶ ἡ χωροφυλακή. Τὸ πυροβολικὸν ἐτήρει οὐδετερότητα, ὑπῆρχον ὅμως ὑπόνοιαι ὅτι τοῦτο εὑρίσκετο εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ Γρίβα. Ἡ ἐθνοφυλακὴ ἀφ' ἑτέρου, μόλις καταρτισθεῖσα, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου Π. Κορωναίου, περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν φρούρησιν τῆς πόλεως, περιπολοῦσα καὶ ἀναμένουσα τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Ἡ νὺξ ἐκείνη διέρρευσε μέσῳ ἀνησυχίας. Εὐτυχῶς σοβαραὶ συγκρούσεις δὲν ἐσημειώθησαν. Ἐν τούτοις ὀρεινοί τινες ἀξιωματικοὶ ἐσκέφθησαν νὰ συλλάβουν τὸν Βούλγαρην ἐν τῇ οἰκίᾳ του διὰ στρατηγήματος, ἀλλ' ἡ ἀπόπειρά των ἀπέτυχεν, οὕτω δὲ ἡ πρωΐα εὗρε τὰ μὲν ὀρεινὰ σώματα κατέχοντα τὸν ἐκτὸς τῆς πόλεως στρατῶνα τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὰ πεδινὰ τὰ Ἀνάκτορα. Τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τὸ μεσημέρι συνῆλθεν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις.

Ἡ συνεδρίασις ἤρχισε μὲ πεισματώδη συζήτησιν πλήρη ἀντεγκλήσεων καὶ ἐριδων. Αἴφνης περὶ τὸ ἑσπέρας παραιτεῖται ὁ ἐκ τῶν δύο ὑπολειφθέντων μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Κανάρη μελῶν τῆς τριμελοῦς προσωρινῆς κυβερνήσεως Ροῦφος. Τότε ἀσυζητητεὶ σχεδὸν ἡ Συνέλευσις κηρύσσει καταλυθεῖσαν τὴν προσωρινὴν κυβέρνησιν καὶ ἀναθέτει προσωρινῶς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν προέδρόν της Ζ. Βάλβην, διατάσσουσα δι' ἐπιτροπῆς τὰ στασιάσαντα σώματα νὰ ἐπανέλθουν εἰς τοὺς στρατῶνάς των.

Τόσον ἄδοξον ὑπῆρξε τὸ τέλος τῆς κυβερνήσεως Βούλγαρη, ἥτις δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ Ἔθνους, μὴ ἐπιτυχοῦσα καμμίαν ριζικὴν μεταρρύθμισιν. Ἀντὶ νὰ ἐπιφέρῃ οἰκονομίας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ὅστις εἶχε καταντήσει, οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλαττον, μισθολόγιον κηφήνων ἀπὸ τοῦ Ὄθωνος, περιῆλθεν εἰς τὸ κορύφωμα τῆς σπατάλης. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἐδαπάνησεν ἐννέα ἑκατομμύρια ἐκ τῶν τακτικῶν εἰσπράξεων καὶ τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσφορὰς εἰς ἀμοιβὰς παρανόμους καὶ εἰς προσβιασμούς, διαφθείρασα τοιουτοτρόπως τὸ πνεῦμα τοῦ στρατοῦ καὶ παραλύσασα τὴν πειθαρχίαν. Ἀφ' ἑτέρου καὶ οἱ λοιποὶ κλάδοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας παρέλυσαν.

Τὸ ὑπουργεῖον Βάλβη εὑρέθη εἰς ἀμηχανίαν καὶ συνεπῶς ὑπεσχέθη διὰ τοῦ προγράμματός του συντηρητικότητα καὶ περισυλλογήν. Ἀλλ' αἴφνης φῆμαι διασπείρονται περὶ συνωμοσίας πρὸς παλινόρθωσιν τῆς δυναστείας τοῦ Ὄθωνος, χαλκευομένης ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Προξένου τῆς Βαυαρίας Μπερνάου. Ἡ κυβέρνησις διατάσσει τὴν σύλληψιν τοῦ Προξένου, τοῦ στρατηγοῦ Χατζηπέτρου καὶ τινων ἄλλων προσώπων, ἀλλ' ἡ συνωμοσία ἀποδεικνύεται ἀνυπόστατος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΕΛΚΥΣΙΝ ΤΟΥ "ΔΕΛΦΙΝΟΣ,,

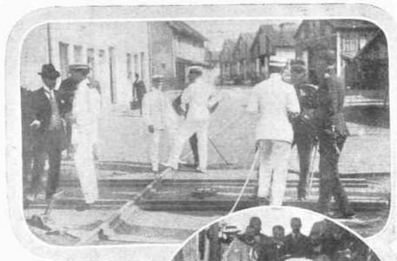

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΑΘΕΛΚΥΣΕΩΣ

Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ

Η ΚΑΘΕΛΚΥΣΙΣ

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΑΣΜΟΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ξένη διπλωματία καὶ πρὸ πάντων ἡ Ἀγγλική, αὐτεπαγγέλτως ἐμερίμνα πρὸς ἐξεύρεσιν ἡγεμόνος. Εἶχον προσφέρει ἐκ περιτροπῆς τὸ ἑλληνικὸν στέμμα εἰς τὸν Δοῦκα τοῦ Σὰξ Κοβούργ Φερδινάνδον, πατέρα τοῦ τότε βασιλέως τῆς Πορτογαλίας, τὸν ἡγεμονεύοντα Δοῦκα τοῦ Σὰξ Κοβούργ Ἐρνέστον καὶ εἰς τινας ἄλλους ἀκόμη Πρίγκιπας, οὐδεὶς ὅμως ἐξ αὐτῶν ἀπεδέχθη τοῦτο. Ἐπὶ τέλους ἐδέχθη τὴν ὑποψηφιότητα ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Πρίγκιπος Χριστιανοῦ -- κατόπιν ἀνελθόντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Δανίας — ὁ Γουλιέλμος Χριστιανὸς τῆς Δανίας, τὸν ὁποῖον καὶ τῶν τριῶν Προστατίδων Δυνάμεων οἱ πρέσβεις ἀπὸ κοινοῦ συνέστησαν. Μάλιστα ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐδήλωσεν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἐπισήμως ὅτι, εἰς τὸν Δανὸν πρίγκιπα ἀνερχόμενον τὸν ἑλληνικὸν θρόνον θὰ δοθῶσιν ὡς προῖξ καὶ αἱ πρὸ πολλοῦ ὑπεσχημέναι Ἰόνιοι Νῆσοι.

Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις δὶ ἐπευφημιῶν ἐξέλεξε βασιλέα τῶν Ἑλλήνων τὸν Δανὸν Πρίγκιπα ὑπὸ τὸ ὄνομα Γεώργιος Α΄, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 18 Μαρτίου 1863, καταρτίσασα ταυτοχρόνως ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Κανάρη, Ζάῃμη, Γρίβα, Φιλήμονος, Βρατσάνου κλ., ὅπως μεταβαίνουσα εἰς Κοπενάγην ἐπιδώσῃ τὸ ψήφισμα αὐτῆς.

Τὰ τῆς μεταβάσεως εἰς τὴν Δανικὴν Ἀλλὴν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, τὰ τῆς παρουσιάσεώς της κλ. ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἰδικῶς καὶ ἐν ἐκτάσει ἐξέθηκεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 55 τεῦχος.

Ἐνομίζετο γενικῶς ὅτι μὲ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ἡγεμόνος θὰ ἀποκαθίστατο σχετικὴ ἡσυχία. Πλὴν τὴν ἐκ τοῦ γεγονότος μεγάλην χαρὰν διεδέχθησαν νέαι ἀνωμαλίαι, κατὰ τὸ διάστημα ὅπερ ἀπῃτεῖτο, ὅπως, κατερχομένου τοῦ νέου Βασιλέως, συνταχθῇ τὸ νέον πολίτευμα.

Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, ὡς σῶμα συντακτικὸν παραμείνασα, ἐξετροχάσθη κυριολεκτικῶς καὶ μετεβλήθη εἰς σύνηθες κοινοβουλευτικὸν σῶμα, νομοθετοῦσα, τροποποιοῦσα ἢ ἀκυροῦσα τοὺς ὑφισταμένους νόμους, ἀφαιροῦσα καὶ ἀπονέμουσα βαθμοὺς καὶ συντάξεις καὶ ἀναβιβάζουσα καὶ ἀνατρέπουσα κυβερνήσεις. Δύω μεγάλα κόμματα, ἰσόπαλα, ἐσπαράσσοντο ἐν αὐτῇ· οἱ Ὀρεινοὶ καὶ οἱ Πεδινοί. Τρίτη δὲ ὁμάς, μετριοπαθεστέρα, συντασσομένη ὁτὲ μὲν τῇ μιᾷ καὶ ἄλλοτε τῇ ἄλλῃ μερίδι, ἔδιδε τὴν πλειοψηφίαν καὶ συνεπῶς καθίστα ἀδύνατον τὴν παγίωσιν μιᾶς κυβερνήσεως. Ἡ ὁμὰς αὕτη ὠνομάσθη ὁμὰς τῶν Ἐκλεκτικῶν, ὁσάκις δὲ ἐπρόκειτο περὶ σχηματισμοῦ ὑπουργείου, ἐψήφιζον οὗτοι τοὺς ἡμίσεις ἐκ τῶν ὑποψηφίων τῆς μιᾶς φατρίας καὶ τοὺς ἡμίσεις τῆς ἄλλης, οὕτω δ' ἔβλεπον τὸ φῶς τραγελαφικαὶ κυβερνήσεις, μικταί, συνιστάμεναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν εὐμενέστερον πρὸς τοὺς Ἐκλεκτικοὺς διακειμένων. Ἀργότερα ἐδημιουργήθη καὶ ἄλλη ὁμὰς ὑπὸ τὸν Ἐπ. Δεληγεώργην, ἥτις ὠνομάσθη Ἐθνικὸν Κομιτᾶτον, συνίστατο δὲ ἀπὸ νέους ἀναμιχθέντας εἰς τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος, καὶ συνεπῶς ἀποκτήσαντας κάποιαν δημοτικότητα. Ἐστεροῦντο ὅμως πείρας οὗτοι καὶ γνώσεων κρακτικῶν, πλήρεις δὲ φιλοδοξίας ἤθελον νὰ καινοτομοῦν εἰς πάντα ποτισμένοι ἀπὸ ἐπαναστατικὰς ἰδέας, ὀνειρευόμενοι τὰς ξένας ἐπαναστάσεις καὶ φανταζόμενοι ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐγίνοντο οἱ Κρόμβελ καὶ οἱ Δαντῶνες τῆς Ἑλλάδος. Μερικαὶ ἐφημερίδες, τὰς ὁποίας τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐξέδιδον, διηύθυνον ἢ ἐνέπνεον, διέσπειρον εἰς τὴν κοινωνίαν τὰς ἰδέας καὶ ἔριπτον τὸν σπόρον τῆς ἀναρχίας καὶ ἐξήγειρον τὰ πνεύματα.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ κάθαρσις καὶ ἡ ἐξυγίανσις, ἐφρόνουν ὅτι, ἐχρειάζετο νὰ χυθῇ αἷμα. «Ἐπανάστασις ἄνευ αἵματος εἶναι μάχη ἄνευ νεκρῶν εἶναι μουσικὴ ἄνευ ἁρμονίας» ἔγραφε τὸ παράρτημα τοῦ Μέλλοντος τῆς Ἀνατολῆς. Μὴ δὲν ἠκούομεν τὰ ἴδια ἀπὸ δεκάδος ἐτῶν; Μὴ δὲν ὑπῆρξαν οἱ Ρυθεσπιέροι τοῦ 1909; Καϋμένον ἑλληνικὸν αἷμα! Ἀντὶ νὰ θέλωμεν νὰ χύνεται ἀλλοῦ, τὸ θέλομεν νὰ ποτίζῃ τὸ ἐλεύθερον χῶμα. Ὡσὰν νὰ μὴ ἐχύθη ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ αὐτὴ ἡ τριῶν σπιθαμῶν γωνία!

(Ἕπεται συνέχεια)

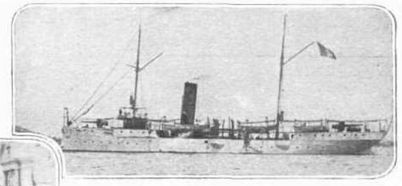

Η ΠΡΟΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΙΝ ΤΗΣ ΜΑΖΖΑΤΛΑΝ ΣΤΑΛΕΙΣΑ ΚΑΝΟΝΙΟΦΟΡΟΣ "ΤΑΜΡΙΣΟ,,

ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΕΣ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΖΖΑΤΛΑΝ

Ὁ τηλέγραφος πρὸ καιροῦ μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι, κάτω ἐκεῖ εἰς τὴν μεμακρυσμένην γωνίαν τοῦ Νέου Κόσμου, εἰς τὸ Μεξικόν, ἐξεράγη ἐπανάστασις, ἀποσκοποῦσα τὴν καθαίρεσιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Οἱ ἐπαναστάται ἐγένοντο κύριοι πόλεών τινων, συντεταγμένοι καλῶς. Τί γίνεται ἔκτοτε ἐκεῖ κάτω; Ἀποκατεστάθη ἡ γαλήνη; Ποῖοι ἐγένοντο κύριοι τῆς καταστάσεως; Κανεὶς δὲν γνωρίζει. Πρὸ τινων ὅμως ἡμερῶν, εἰς ἐκ τῶν καλῶν συνδρομητῶν μας, ὁ κ. Δρακάτος, ἐγκατεστημένος καὶ ἐμπορευόμενος ἐν Μαζζατλάν, ἀπέστειλεν ἡμῖν τὰς παρατιθεμένας εἰκόνας, πολὺ ἐπιτυχεῖς καὶ διδούσας μίαν ἰδέαν τῆς ἐπαναστάσεως, ἐφ' ᾧ καὶ εὐχαριστοῦμεν ἀπείρως αὐτόν.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΝ ΤΗΣ ΜΑΖΖΑΤΛΑΝ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΕΙΟΥ ΣΕΝΑΛΟΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΤΟΥ

ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΟΙ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΑΘΜΟΦΟΡΩΝ ΤΩΝ

Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ ΣΥΖΥΓΟΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Η ὑπόθεσις ἦτο πολὺ καλή, καὶ πολὺ δύσκολη. Ἐπρόκειτο περὶ τῆς νεαρᾶς κομήσσης Ἑλένης Οὐμπερτι, ἡ ὁποία εἰς μίαν στιγμὴν ζηλοτυπίας ἐφύτευσε τρεῖς σφαίρας εἰς τὸ στῆθος τοῦ συζύγου της κόμητος Στεφάνου Οὐμπέρτι ντὶ Σὰν-Γκισκάρδο-Μπεβολίνο. Ὁ σύζυγος μετὰ τριῶν μηνῶν πάλην πρὸς τὸν θάνατον εἶχε σωθῆ ὡς ἐκ θαύματος.

Ὁ δικηγόρος Πέτρος Κουαντράλλι ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισιν, διότι ἐπρόκειτο περὶ ὑποθέσεως, ἡ ὁποία ἔκαμε κρότον, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι ἡ κατηγορουμένη ἦτο νέα, πλουσιωτάτη καὶ ὡραιοτάτη. Ἀλλὰ ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ, δηλαδὴ ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ συζύγου ἦτο ἔλεεινὴ καὶ ἐδικαιολόγει τὸ ἔγκλημα, ἡ ἀπόδειξις λοιπὸν αὐτὴ ἦτο δύσκολος. Διότι πραγματικῶς σπουδαῖαι ἀποδείξεις κακῆς διαγωγῆς τοῦ κόμητος δὲν ὑπῆρχον. Ἡ ζηλοτυπία τῆς συζύγου εἶχεν ἐξεγερθῆ σχεδὸν ἀδικαιολογήτως, ἡ ἰδία δὲ ἐπεβάρυνε τὴν θέσιν της κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνακρίσεων, μὴ δυνηθεῖσα νὰ καταθέσῃ τίποτε τὸ ὁριστικὸν καὶ τὸ σαφές. Ὁ δικηγόρος Κουαντράλλι λοιπὸν εἶχεν ἀπελπισθῆ ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ ζωγραφίσῃ ἀντιπαθητικὸν καὶ μισητὸν τὸν σύζυγον, διὰ νὰ παραστήσῃ θῦμα τὴν γυναῖκα, ὑπακούσασαν εἰς μιᾶς στιγμῆς ἀκατανίκητον ὤθησιν. Καὶ ἐπὶ τέλους ὁ συνήγορος εἶδεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὴν εὐγλωττίαν του, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστήριζεν ἄλλως τε πολλὰς ἐλπίδας, διότι ἤξευρε τὴν γοητείαν τὴν ὁποίαν κατόρθωνε ν' ἀσκῇ ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῶν ἐνόρκων, πάντοτε συμπαθούντων πρὸς γυναῖκας νέας, ὡραίας καὶ δειλάς. Πόσον δὲ ὡραία, ἀλλὰ καὶ δειλὴ ἦτο ἡ κόμησσα Ἑλένη, αὐτὸ τὸ ἤξευρεν ὁ δικηγόρος της. Ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ δικηγόρος της ἠθέλησε ἀπ' αὐτὴν τὴν ἰδίαν ν' ἀντλήσῃ ὑλικὸν κατηγορίας ἐναντίον τοῦ συζύγου της, ἠρνήθη ἐπιμόνως νὰ τὸ δώσῃ, καὶ ἡ ἄρνησίς της αὐτὴ ἀπέδειξεν ἀκόμη μίαν φορὰν, πόσον ἀδύνατον ἦτο νὰ διαπράξῃ οἵαν δήποτε ταπεινότητα ἡ ὡραία ἐκείνη γυναῖκα.

*

Δεν ἐξεπλάγη λοιπὸν ὀλίγον ὁ δικηγόρος ὅταν ἕνα πρωὶ ὁ ὑπηρέτης του τοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι, ὁ κόμης Στέφανος Οὐμπέρτι ἐζήτοῦσε νὰ τὸν ἴδῃ. Ὁ δικηγόρος ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ εἰσαχθῆ ὁ ἐπισκεπτης.

Ὁ κόμης ἦτο ἄνθρωπος σαράντα ἐτῶν ἤδη, μὲ τὸ σῶμα εὐθύ, τὸ βλέμμα ὑπερήφανον, τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου δεικνῦον ἐξοικείωσιν πρὸς τὸ ὑπαιθρον.

— Εἰς τί ὀφείλω . . . ; ἠρώτησεν ὁ δικηγόρος προσφέρων κάθισμα.

— Ἤλθα, εἶπεν ὁ κόμης, νὰ σᾶς βοηθήσω, κύριε, εἰς τὸ ἔργον σας.

Ὁ δικηγόρος εὑρῆκεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶχεν ὄρεξιν ν' ἀστειευθῆ.

— Φοβοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, ὅτι ἡ θέσις τῆς Ἑλένης, τῆς συζύγου μου εἶναι ὀλίγον δύσκολη, καὶ ὅτι ἡ κατηγορία δὲν θὰ δυσκολευθῇ ...

— Ἀπατᾶσθε, κύριε· εἶπεν ὁ δικηγόρος.

Ὁ κόμης Στέφανος ἐμειδίασε μειδίαμα εἰρωνείας καὶ ταυτοχρόνως συμπαθείας, τὸ ὁποῖον ἐξώργισεν ὀλίγον τὸν δικηγόρον.

— Δὲν ἀπατῶμαι· ἐπανέλαβεν ὁ κόμης. Σᾶς λείπουν μάρτυρες. Τὸ ξέρω καλά. Ἔχω πεποίθησιν εἰς τὴν εὐγλωττίαν σας. Ἀλλὰ μὲ τὴν ἔλλειψιν μαρτύρων ποῦ ἔχετε, οὔτε ὁ Δημοσθένης δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ τίποτε. Καὶ προσέθεσε.

— Σᾶς προσφέρω ἕνα μάρτυρα, τὸν μαρκήσιον Κουτινέλλι. Εἶναι νέος πολὺ καθὼς πρέπει καὶ θὰ καταθέσῃ ὅτι, πέρυσι μὲ εἶδε ταξειδεύοντα ἀπὸ τὴν Νεάπολιν εἰς τὴν Ρώμην, μὲ μίαν γυναῖκα ὡραίαν ἡ ὁποία δὲν ἦτο σύζυγός μου.

Ὁ δικηγόρος ἔγραψε τὸ ὄνομα τοῦ προσφερομένου μάρτυρος, ἐνῷ ἐψιθύριζεν ἀπὸ μέσα του.

— Τρελλὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἢ θέλει νὰ παίξῃ μαζῆ μου.

— Ἄλλος μάρτυς σας σπουδαῖος, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ Αἰμίλιος Μαλλάδες. Ὁσάκις ἠθέλησα νὰ ταξειδεύσω κρυφά, εὑρέθηκε μπροστά μου χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ. Εἶναι πολὺ διακριτικὸς καὶ ἐχέμυθος καὶ γιὰ νὰ τοῦ βγάλετε μία λέξι θὰ κοπιάσετε πολύ. Μὲ εἶδε στὸ Μιλάνο μὲ μίαν κυρίαν Ρωσσίδα, ἔπειτα στὸ Παρίσι μὲ μίαν ἄλλην κυρίαν. Εἰς τὸ διάστημα ὀκτὼ ἡμερῶν εἶχα ἀλλάξῃ δύο ἐρωμένας. Ὁ Αἰμίλιος κάθεται στὸ Μιλάνο, ὁδὸς Μαντζόνι 10.

Ὁ δικηγόρος ἐσημείωσε καὶ τὴν δευτέραν διεύθυνσιν.

— Ἄ, ἔχω ἀκόμη ἕνα. Εἶναι ὁ Καϊσαρ Σὰν-Σεμπαστιάνο. Αὐτὸς μὲ εἶδε στὸ Τουρῖνο μὲ μίαν ἄλλην κυρίαν, ἐπειδὴ δὲ εἶναι μύωψ, ἐνόμισεν ὅτι ἦτον ἡ γυναῖκά μου καὶ μοῦ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς προσφέρῃ τὸ σέβη του. Ἐδέησε νὰ τοῦ εἰπῶ ἐγὼ ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ τῆς γυναικός μου καὶ αὐτὸ τὸν ἐστενοχώρησε περισσότερον αὐτὸν ἀπὸ ἐμέ. Κατοικεῖ: Ὁδὸς Λεγκράνζ 12. Βλέπετε ὅτι σᾶς προσφέρω σπουδαίαν ὑπηρεσίαν. Ἂν τόσαι περιπέτειαί μου ἠμποροῦν ν' ἀποδειχθοῦν διὰ μαρτύρων, πόσαι θὰ ἐπέρασαν ἀπαρατήρητοι.

Ἐμεσολάβησαν ὀλίγαι στιγμαὶ σιωπῆς.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ δι' ὅ,τι ἐκάματε διὰ τὴν κυρίαν κόμησσαν· εἶπεν ὁ δικηγόρος. Αὐτὸ τιμᾷ τὴν εὐθύτητά σας καὶ τὰ αἰσθήματά σας. Βεβαίως τὴν ἀγαπᾶτε ἀκόμη πολύ. . .

— Ἐγώ; εἶπεν ὁ κόμης. Ἀπατᾶσθε ἀγαπητὲ κύριε. Δὲν τὴν ἀγαπῶ καὶ ἂν ἀθωωθῇ δὲν θὰ τὴν ξαναΐδῶ. Ἔννοια σας, δὲν πρόκειται νὰ ἐπέμβω εἰς τὰ σχέδια ποῦ ἔχετε.

— Ἐγώ; εἶπε διαμαρτυρομενος ὁ δικηγόρος.

— Ναί. Πολλὰ σχέδια. Σεῖς πιστεύετε ὅτι ἡ Ἑλένη εἶναι θῦμα καὶ ὅτι ἐγώ. . . Ἐ κύριέ μου· ἂν ἀντὶ τόσων μαρτύρων ποῦ παρουσίασα ἐναντίον μου, ἤθελα νὰ παρουσιάσω καὶ μερικοὺς ἄλλους . . . Ἂν π.χ. ἐκαλοῦσα τὸν διευθυντὴν τοῦ Μουσείου τῆς Ρώμης, τὸν διευθυντὴν τοῦ Μουσείου Κλαυνώ, τῆς συλλογῆς Γκρανδεδιέτου Λούβρου, ὡρισμένος ἡ πελάτις σας ὄχι μόνον δὲν θὰ ἠθωώνετο, ἀλλὰ θὰ εἶχε δέκα χρόνια στὴν τσέπη της . . .

*

Μόλις ὁ κόμης ἐξῆλθε, ὁ δικηγόρος ὥρμησεν εἰς ἕνα ἁμάξι καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν φυλακήν.

Μέσα εἰς τὸ κελλί της ἀρκετὰ περιποιητικόν, ἡ κόμησσα ἐκάθητο καὶ ἐδιάβαζε. Ὅταν ἤκουσεν ἀνοιγομένην τὴν θύραν, ἐσηκώθη καὶ ἔσπευσε εἰς προϋπάντησιν τοῦ δικηγόρου.

— Πολὺ εὐχαριστημένος μοῦ φαίνεσθε σήμερον! εἶπε.

— Εὐχαριστημένος μόνον; Εἶμαι εὐτυχής· εἶπεν ὁ δικηγόρος. Καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως.

Καὶ ἤρχισε νὰ τῆς διηγῆται, μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Στεφάνου. Ἀντὶ ὅμως τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν ἐπερίμενε ν' ἀπλωθῇ εἰς τὸ πρόσωπόν της, τὴν εἶδε ὀλίγον κατ' ὀλίγον συνοφρυουμένην καὶ ἀνήσυχον.

— Δὲν ἔχω δίκαιον λοιπὸν νὰ εἶμαι εὐχαριστημένος; εἶπε. Ἡ ἀθῳωσίς σας εἶναι ἐξησφαλισμένη πλέον.

Ἡ Ἑλένη τὸν ἐκύτταξεν εἰς τὰ μάτια καὶ εἶπε ψυχρῶς.

— Δὲν ἐννοήσατε λοιπόν; . . . Ὅλοι αὐτοὶ εἶναι ψευδομάρτυρες. Λύτοὶ ὅλοι εἶναι φίλοι τοῦ Στεφάνου, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔπεφταν στὴ φωτιὰ πρὸς χάριν του. Τοὺς παρεκάλεσε νὰ μαρτυρήσουν διὰ νὰ μὲ σώσουν, διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ὀνόματος καὶ ἐκεῖνοι ὑπεσχέθησαν. Θέλετε μίαν ἀπόδειξιν; Ἡ κυρία ποῦ ἦτο στὸ Μιλάνον μαζῆ του ἤμουν ἐγώ. . .

— Τότε δὲν ἐννοῶ τίποτε· εἶπεν ὁ δικηγόρος.

— Δὲν ἐννοεῖτε; Ἀπλούστατα. Ὁ σύζυγός μου μὲ ἐκδικεῖται διὰ τῆς γενναιοφροσύνης του. Οἱ μάρτυρες εἶναι ψεύτικοι, ἐγὼ δὲν θὰ διαψεύσω τοὺς μάρτυρας καὶ τὸ κόλπο του θὰ ἐπιτύχῃ. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο θὰ σᾶς εἶπεν ὁ σύζυγός μου. Τί σᾶς εἶπε; . . .

Καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐφαίνετο κατεχομένη ὑπὸ ζωηρᾶς ταραχῆς.

Ὁ Κουαντράλλη ἐδίστασε. Πῶς νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀόριστον, ἀλλὰ δεινὴν κατηγορίαν τοῦ κόμητος κατὰ τῆς συζύγου του;

— Ἐμπρός! εἶπεν ἡ Ἑλένη. Ἐμπρός, μὴ διστάζετε!

— Μὲ ἐπεφόρτισε νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι δὲν αἰσθάνεται γιὰ σᾶς, οὔτε ἔρωτα, οὔτε οἶκτον. Ὅτι ὅταν ἀθωωθῆτε, δὲν θὰ σᾶς ξαναΐδῇ ποτέ.

Ἡ Ἑλένη ἀνετινάχθη ὡς τίγρις.

— Σᾶς τὸ εἶπε αὐτό; ἐκραύγασε. Μήπως δὲν ἀκούσατε καλά;

— Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν ἤκουσα καλά; εἶπεν ὁ δικηγόρος.

Ἡ κόμησσα ἔκαμε ὀλίγα βήματα.

— Μὲ μισεῖ· εἶπε. Μὲ μισεῖ καὶ μοῦ ρίχνει τὴν σωτηρίαν ὡς ἐλεημοσύνην.

Ἔπειτα ἐστάθη, ἐκύτταξε τὸν δικηγόρον καὶ, ὡς νὰ ἠσθάνθη ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ἐξομολογηθῇ, ἐψιθύρισε.

— Ὑπῆρξα ἄπιστος εἰς τὸν σύζυγόν μου. Δὲν τὸν ἀγαποῦσα. Ἦτο πολὺ καλός. Ἐξώδευα τρελλὰ ἐγὼ καὶ ἐκεῖνος ἠναγκάζετο νὰ ἐργάζεται. Μὲ ἐλάτρευε καὶ ἐγὼ οὔτε τὸν ἐλογάριαζα κἀν. Μίαν ἡμέραν ἔφθασα μέχρις ἀπιστίας. Μὲ συνέλαβε, ἐνῷ ἔγραφα. Μοῦ ἄρπαξε τὸ γράμμα, μοῦ τὸ ἐπέταξε στὸ πρόσωπο κ' ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν μου τὸν ἐπυροβόλησα. . . Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. . . (Αἱ λέξεις αὐταὶ ἐλέχθησαν μὲ ὀρμὴν καὶ μὲ ταραχὴν ἀπερίγραπτον). Ἀνάγκη νὰ μὲ ἀθωώσετε! Ἐγὼ μετενόησα. Θέλω νὰ εἶμαι καλή. Αὐτὸς δὲν μ' ἀγαπᾷ πιά, ἀλλὰ τὸν ἀγαπῶ ἐγώ. Μὲ ἐνίκησε. Θέλω νὰ τὸν πάρω πίσω!

— Μὴν ἀμφιβάλλετε· εἶπεν ὁ δικηγόρος· θὰ ἀθωωθῆτε.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ἡ Ἑλένη ἐνθουσιασμένη, καὶ κρύβουσα τὸ πρόσωπον εἰς τὰ χέρια διὰ νὰ μὴ φανοῦν τὰ δάκρυα.

Καθὼς ἦτο τόσον κοντὰ εἰς τὸν δικηγόρον, ὁ ἄνθρωπος ἠσθάνθη τὴν ὄρεξιν νὰ τὴν ἁρπάξῃ καὶ νὰ τὴν σφίξῃ εἰς ἕνα ἡδονικὸν ἐναγκαλισμόν. Ἐκείνη ὡς νὰ τὸ ἐμάντευσεν ἀπεμακρύνθη.

— Ἡσυχάσατε, κόμησσα· εἶπεν ὁ Κουαντράλλη. Πρέπει ν' ἀναπαυθῆτε. Ἔχετε ἀνάγκην ἡσυχίας.

Καὶ λαβὼν τὸν πίλον καὶ τὸν χαρτοφύλακά του, ἐχαιρέτησε καὶ ἔφυγε. Ὅταν εὑρέθη εἰς τὸ ἁμάξι προσεπάθησε νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ἰδέας του καὶ ἐψιθύρισε μόνος του.

— Ὡρίστε. Ἀγάπησε τὴν γυναῖκα. Νὰ ἕνας σύζυγος ποῦ ἐλάτρευε τὴν γυναῖκά του καὶ εἰργάζετο γι' αὐτὴν καὶ αὐτὴ τὸν ἠπάτα. Νά, τώρα, ποῦ τὴν ἀηδίασε καὶ τὴν διώχνει, αὐτὴ τρελλαίνεται. Τί προτιμοῦν λοιπὸν ἡ γυναῖκες; Χάϊδια ἢ καμουτσικιές.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ ἁμαξηλάτης ἐφώναξεν πρὸς τὸ ἄλογον, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν ἤθελε νὰ προχωρήσῃ, τώρα ἔτρεχεν ἐλαφρὸν καὶ μὲ ὅλην του τὴν ὄρεξιν.

— Μωρέ, τί κάνουν ἡ καμουτσικιὲς τέλος πάντων!

('Εκ τοῦ 'Ιταλικοῦ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ◇ ◇ ◇ ◇

◇ ◇ ◇ ◇ Ο ΕΡΩΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ, ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΗ΄ ΑΙΩΝΑ

Ἀπὸ ὅλας τὰς ἐποχὰς τῆς Ἀνθρωπότητος, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἔρως ἔπαιξε μέγαν ρόλον, ὁ ΙΗ' αἰὼν παρέχει αὐτὸ τὸ θέαμα τῆς πυκνῆς συναντήσεως τῆς ἡδονῆς μὲ τὸ αἴσθημα καὶ τοῦ ὑλικοῦ ἔρωτος μὲ τὸν μᾶλλον ἰδανικόν. Τὸ παλαιὸν πνεῦμα τοῦ Γαλλικοῦ ἱπποτισμοῦ ἀφίνει τὴν τελευταίαν του ἀναλαμπὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἡ φιληδονία τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων μεταδίδεται ἀπὸ κοινωνικῆς εἰς κοινωνικὴν βαθμίδα καὶ καταλαμβάνει ὁλόκληρον τὴν Γαλλικὴν κοινωνίαν.

Ἡ φιληδονία εἶναι τὸ σύνθημα τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, σύνθημα τὸ ὁποῖον ὁρμᾶται μὲν ἀπὸ τὸν Γάλλον, ἁπλώνεται ὅμως εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ φθάνει εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη. Ἐνδυμασία, στολισμός, συμπεριφορὰ καὶ δίαιτα ἀκόμη, δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν παρὰ νὰ ὑπηρετήσουν αὐτὸν τὸν ἔρωτα, πρὸς τὰς ἡδονάς, τὸν διαρκῆ πόθον πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν.

Τὸ οἴκημα εἶναι καμωμένον διὰ τὸν ἔρωτα. Ἡ αἴθουσα εἶναι βυθισμένη εἰς ἡμίφως μυστηριώδες, εἰς τὸ καλλυντήριον ὑπάρχουν ὅλα τὰ δυνάμενα νὰ ἐξεγείρουν καὶ νὰ συγκρατήσουν τὴν ἡδονήν, ἀκόμη καὶ ἡ ἐπίπλωσις τῶν τοίχων ἐνθυμίζει ἔρωτας, καὶ τὰ μαλακὰ σκεπάσματα τῶν ἐπίπλων εἶναι ζωγραφισμένα μὲ ἐρωτικὰς σκηνάς. Τί δὲ εἶναι τὰ κυριώτερα ἔπιπλα; Σοφάδες σκεπασμένοι μὲ ἄπειρα μεταξωτὰ μαξιλαράκια, ἀνάκλιντρα ἀναπαυτικώτατα, **δούκισσαι** — ὅπως ἐλέγετο τότε ἐν εἴδος καναπὲ — ἐπιτρέπουσαι νὰ λαμβάνῃ ἡ καθημένη διαφόρους δῆθεν ἀφελεῖς στάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφήνουν νὰ φαίνεται ὀλίγον ἀμελῶς τὸ πόδι κτλ.

Εἰς τοὺς δρόμους ἡ κυρία, ἐντὸς τοῦ φορείου της, ἀκολουθεῖται ἀπὸ κομψευομένους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὴν μίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην θύραν τῆς ἁραβεσιάζουν κομπλιμέντα ὀλίγον ἀπέχοντα ἀπὸ ἐρωτικὰς ἐκμυστηρεύσεις.

Εἰς τὰς συναναστροφὰς ἀκόμη χειρότερα. Οἱ ἄνθρωποι ὡμίλουν ἐλευθέρως, τὰ ἀνέκδοτα εἶναι κἄποτε ὀλίγον ἀνοικτά, τὰ καλαμπούρια δὲν εἶναι πάντοτε διὰ παρθεναγωγεῖα· τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς φέρεται ἀεννάως καὶ διαρκῶς πρὸς τὴν κολακείαν, ἡ ὁποία κλονίζει καὶ τὴν ἰσχυροτέραν γυναῖκα. Ἡ ποίησις εἶναι ὅπλον εἰς τὰ χέρια τῶν κατακτητῶν. Ἀρκεῖ νὰ εἶναι ὡραία μία γυναῖκα, καὶ μόλις ἐμφανισθῇ εἰς τὸν κόσμον, θ' ἀκούσῃ σωρείαν ποιημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ποιηταὶ τὴν παραβάλλουν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην. Οἱ ποιηταὶ τῶν στίχων αὐτῶν, σήμερον θὰ ἐξυλοκοποῦντο. Ἀλλὰ τότε ἐθαυμάζοντο καὶ ἔκαμαν θαύματα.

Ἡ ζωγραφικὴ δὲν ἐξυπηρετεῖ ὀλιγώτερον τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἡδυπάθειαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι πρόκειται περὶ σκηνῶν εἰλημμένων ἐκ τῆς μυθολογίας, οἱ ζωγράφοι ἐγέμισαν τὸν κόσμον μὲ σκηνὰς ἐρωτικάς, γυμνάς, προκλητικάς, μὲ εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι ἐν τούτοις κρεμῶνται εἰς τὰ μενταγιὸν τῶν ἐντίμων γυναικῶν καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὰ κρεββάτια τῶν παρθένων. Κανεὶς δὲν τολμᾷ νὰ κάμῃ παρατηρήσεις διότι ἡ ἀπάντησις εἶναι ἕτοιμος.

— *Αὐτὸ εἶναι μυθολογία!*

*

Ἡ αἰδημοσύνη τῆς γυναικὸς παρουσιάζεται ἐπαισθητῶς ἠλαττωμένη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Μία κόρη μεγάλη πλέον καὶ εἰς ὥραν γάμου ἐθεωρεῖτο ἀκόμη παιδί, ἐλέγοντο δὲ ἐμπρὸς της πράγματα, τὰ ὁποῖα μόνον ἕνα παιδάκι πολὺ μικρὸν ἠμπορεῖ νὰ ἀκούῃ ἀκινδύνως. Μεγαλειτέρα ἀκόμη ἐπήγαινε νὰ παραγγείλῃ τὰ ὁποκάμισα τῆς καταστήματα, ὅπου ἄνδρες ἔπερναν μέτρα. Αὐτὴν τὴν ἰδίαν κόρην, μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι εἶναι τάχα μικρὰ ἀκόμη, ἠμποροῦσαν νὰ τὴν ἐναγκαλισθοῦν καὶ νὰ τὴν φιλήσουν οἱ ἄνδρες, χωρὶς τὸ πρᾶγμα νὰ θεωρηθῇ σκανδαλῶδες.

Ὅταν ἤρχετο ὁ καιρὸς νὰ ὑπανδρευθῇ, ἐδέχετο πλέον τοὺς φίλους της μόλις ἐξυπνοῦσε τὸ πρωΐ καὶ ἐνῷ εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὸ κρεββάτι ἢ ἐνῷ ἐνεδύετο εἰς τὸ **μπουντουάρ** *της. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς δὲν ἦτο κατάλληλος διὰ νὰ ἐπιβάλῃ τὸν σεβασμόν. Ἡ παραμικρὰ κίνησις ἠδύνατο ν' ἀποκαλύψῃ ἕνα μέρος τοῦ βραχίονος, ἢ ὀλίγον στῆθος, ἢ τὸ ἄκρον τοῦ ποδός. Ἀμέσως οἱ ἐπισκέπται ἐπωφελοῦντο τῆς εὐκαιρίας νὰ ψάλουν ὕμνους πρὸς ὅ,τι εἶδον, εἰς γλῶσσαν δὲ ἡ ὁποία δὲν ἦτο τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς σεμνότητος.*

Τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἐδιάβαζαν ἐννοεῖται ὅτι, δὲν ἦσαν καλλίτερα καὶ δὲν ἦσαν προορισμένα νὰ τὴν ἐνισχύουν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς. Εἶχεν ἀναπτυχθῆ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἕνα εἶδος ἐρωτικῆς φιλολογίας εἰς ποίημα, εἰς μυθιστόρημα καὶ εἰς ἀπομνημονεύματα, τὸ ὁποῖον εἶδος ἐπεκράτει καὶ ἐκυριάρχει καὶ ἀπετέλει τὴν μοναδικὴν ἀπόλαυσαν τῶν γυναικῶν. Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν σήμερον βιβλίον ἀνάλογον πρὸς τὰ εἴδη, τὰ ὁποῖα ἔδωκε τότε ἡ φιλολογία.

Τὰ βιβλία αὐτὰ δὲν ἠγοράζοντο κρυφὰ καὶ δὲν ἐδιαβάζοντο μυστικά. Τουναντίον κάθε σελὶς των καὶ κάθε γεγονὸς ἀναφερόμενον εἰς αὐτὰ ἐδιαβάζετο εἰς τὸν κύκλον τῆς προϊούσης ἐπισκέψεως, ἐμελετᾶτο, συνεζητεῖτο καὶ ἐξωνυχίζετο. Ἡ κυρία ἔλεγε πρῶτα τὰς γνώμας της καὶ κατόναν ἔδιδε τὸν λόγον εἰς τοὺς ἄλλους. Ἂν ὑπῆρχεν Ἀββᾶς εἰς τὴν συναναστροφὴν ἀφήνετο νὰ ὁμιλήσῃ τελευταῖος.

— Κύριε Ἀββᾶ, σεῖς εἴσθε ὁ εἰδικώτερος εἰς τὰ ζητήματα τοῦ ἔρωτος, διότι σεῖς ἔχετε νὰ κάμετε μὲ τῆς ψυχές.

Ὁ Ἀββᾶς ροδοκόκκινος καὶ μυρωμένος ἀνελάμβανε νὰ εἴπῃ τὴν τελευταίαν λέξιν, ἡ ὁποία δὲν ἦτο καλλιτέρα ἀπὸ ὅλα ὅσα εἶχαν λεχθῆ πρὶν καὶ ἡ συζήτησις κἄποτε ἔφθανεν εἰς ἄκρα ἀπίστευτα σήμερον.

*

Δὲν ὑπῆρχον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γυναῖκες αὐστηραὶ καὶ συγκεντρώσεις εἰς τὰς οἰκίας, ὅπου ἡ ἠθικὴ νὰ μὴ ἐθίγετο;

Βεβαίως ὑπῆρχον καὶ ἀπὸ τὰ δύο. Ἀκριβῶς ἡ μεγάλη εὐκολία καὶ ἡ ἔκλυσις τῶν ἠθῶν ἐδημιούργησε καὶ τὸ ἀντίθετον καὶ ἀναφέρεται τὸ παράδειγμα τῆς κ. Μπαλέ, τῆς ὁποίας ἡ οἰκία ἐλέγετο ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῆς Γαλλίας τότε «ἡ οἰκία τῶν Ἀγγέλων».

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ Παρίσι ὁ πρεσβευτὴς τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας, εἶχε πληροφορηθῆ ἀπὸ τὴν πατρίδα του περὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς Γαλλίας τότε. Κατὰ σύμπτωσιν ἡ πρώτη αἴθουσα εἰς τὴν ὁποίαν ἐφιλοξενήθη ἦτο ἡ τῆς κ. Μπαλέ. Ὁ πρεσβευτὴς νομίζων ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ αἴθουσα ἦτο ὅπως τόσαι ἄλλαι, ἐφέρθη φαίνεται κατὰ τρόπον τολμηρόν. Λέγεται ὅτι ἐτοίμησε μίαν ἀπὸ τὰς προσκεκλημένας, ἡ ὁποία διεβίβασε τὰ παράπονά της πρὸς τὴν οἰκοδέσποιναν.

Ἐκείνη τότε ἐπροχώρησε πρὸς τὸν πρεσβευτὴν καὶ δυνατά, ὥστε ν' ἀκουσθῇ ἀπὸ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρους προσκεκλημένους της, τοῦ εἶπε:

— Κύριε πρεσβευτά, ὑποθέτω ὅτι ὁ βασιλεύς σας σᾶς ἔστειλε νὰ ψηλαφήσετε τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου μας καὶ ὄχι τοὺς βραχίονας τῶν κυριῶν μας. Ἂν ἡ πολιτική σας ἀποστολὴ ἐπιτύχῃ, ὅπως καὶ ἡ ἀπόπειρα τὴν ὁποίαν ἐκάματε ἀπόψε, ὡρισμένως θὰ σᾶς κρεμάσουν εἰς τὴν πατρίδα σας.

Οἱ δὲ σύζυγοι τί ἔκαμαν εἰς τὸ μεταξύ; Οἱ σύζυγοι ἠκολούθουν τὸν γενικὸν κατήφορον· ἦσαν ἀνεκικοί, παρεσύροντο ἀπὸ τὸ παράδειγμα, δὲν ἔκαμαν σκηνάς, καὶ ἡ μονομαχία, ἡ ὁποία ἐμαίνετο τότε εἰς τὰς καλλιτέρας κοινωνικὰς τάξεις, ἐνῷ εἶχεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἰτίαν τὸν ἔρωτα, δὲν εἶχε σχεδὸν ποτὲ τὴν συζυγικὴν ἀπιστίαν.

Ἄλλως τε καὶ οἱ ἴδιοι οἱ σύζυγοι ἔκαμαν τὰ ἴδια. Μεταξὺ τῶν πρωϊνῶν ἐπισκεπτῶν μιᾶς ὡραίας κυρίας ἦσαν οἱ περισσότεροι ἔγγαμοι, ἀφήνοντες εἰς τὴν οἰκίαν των τὴν γυναῖκά των τὴν ὁποίαν ἐπε-

σκέπτοντο ἄλλοι. Τοιουτοτρόπως ἡ ἄλυσσος τῆς ἐλαφρότητος καὶ τῆς διαφθορᾶς ἡπλώνετο ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον εἰς τὸ ἄλλο καὶ ἁπλουμένη δὲν κατώρθωνε πλέον νὰ κάμῃ καμμίαν ἐντύπωσιν.

Ὑπῆρχον μάλιστα γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι ἰδιαιτέρως ἐκαυχῶντο διὰ τὴν αἰχμαλώτισιν τῶν ἐγγάμων ἀνδρῶν. Ἡ περίφημος διὰ τὴν καλλονήν της δεσποινὶς Δὲ Κοσσὲν-Μαλιὰρ ἔλεγεν ὅτι, εἰς τὸ μπουντουάρ της δὲν δέχεται παρὰ μόνον ἐγγάμους, διότι κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποφεύγει τὴν κακογλωσσιὰν τοῦ κόσμου.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἔγγαμοι ἐπισκέπται τῆς θαυμασίας αὐτῆς δεσποινίδος δὲν ἦσαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους φρονιμώτεροι, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ αὐτῶν ἦτο ἕνας γηραιὸς μαρκήσιος Δὲ Κρικώ, τοῦ ὁποίου ἡ ἐγγονὴ ἕνδεκα ἐτῶν εἶχεν ἀπαχθῇ ἤδη ἀπὸ ἕνα Ἀββᾶν.

Καταπληκτικοὶ ἄλλως τε εἶναι αὐτοὶ οἱ πρώϊμοι ἔρωτες κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Μεταξὺ αὐτῶν περισσότερον διεφημίσθη ὁ ἔρως ἑνὸς μικροῦ Λουδοβίκου, πρὸς τὴν κυρίαν Σουαζές, ἡ ὁποία εἶχε περάσῃ ἤδη τὴν πρώτην νεότητα καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὰ σαράντα.

Ὁ μικρὸς Λουδοβῖκος ἦτο μόλις δώδεκα ἐτῶν ὅταν τὴν ἠγάπησεν, ὅπως μόνον ἐπιτρέπεται ἢ εἶναι φυσικὸν ν᾽ ἀγαπήσῃ κανεὶς εἰς ἡλικίαν ὥριμον πλέον. Τὰ ἀπομνημονεύματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀναφέρουν τοὺς ἔρωτας αὐτοὺς μὲ κάποιαν εὐχαρίστησιν, ἡ ὁποία καταντᾷ ἀποκρουστική.

Ἡ κυρία Σουαζὲς μετεχειρίζετο τὸν μικρὸν Λουδοβῖκον ὡς παιδί. Τὸ ἐθώπευε, τοῦ ἔδιδε γλυκίσματα καὶ τὸ παρηγόρει ὅταν ἔκλαιε. Μίαν ὡραίαν πρωίαν ὁ μικρὸς φθάνει εἰς τὸ **μπουντουὰρ** τῆς ὡρίμου φίλης του, ἐνωρίτερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους ἐπισκέπτας καὶ τῆς ἐξομολογεῖται τὸν ἔρωτά του μὲ φρασεολογίαν ἐκπλήττουσαν διὰ τὴν ἡλικίαν του.

— Ὡραῖό μου παιδί, λέγει ἡ κυρία Σουαζές, δὲν ἐφανταζόμην ὅτι θὰ μοῦ ἔλεγες αὐτὰ τὰ πράγματα.

— Δὲν εἶμαι παιδί· ἀπαντᾷ ὁ μικρός. Εἶμαι ὁ ἄνθρωπος ποῦ σᾶς ἀγαπᾷ παραφόρως καὶ ὁ ὁποῖος θὰ σκοτωθῇ ἐδῶ μπροστά σας, ἂν δὲν πεισθῇ ὅτι τὸν ἀγαπᾶτε.

Καὶ τραβᾷ τὸ σπαθί του καὶ ἡ κυρία Σουαζὲς βλέπει μὲ συγκίνησιν ὅτι τὸ σπαθὶ ἐκεῖνο εἶναι ἀληθινὸ σπαθὶ καὶ μάλιστα πρὸ ὀλίγου ἠκονισμένον.

Ἀνάλογον πρὸς αὐτὸ τὸ παράδειγμα εἶναι τὸ ἄλλο ἐκεῖνο τῶν ἐρώτων τῆς δεσποινίδος Δυφφὲν μὲ τὸν Ἰούλιον, Φραγκῖσκον Μενεφουᾶ, ἕνα ἀπὸ τοὺς μεγαλητέρους κατακτητὰς τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος.

Ὁ Ἰούλιος Μενεφουᾶ ἐπέστρεφεν ἀπὸ μίαν ἐμπιστευτικὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅταν συνηντήθη εἰς κάποιαν αἴθουσαν μὲ τὴν δεσποινίδα Δυφφὲν ἡλικίας δέκα ἐτῶν. Ὁ ἀπεσταλμένος διηγεῖτο κάποιαν του περιπέτειαν, ἴσως ἀληθινήν, πιθανώτερον ὅμως φανταστικήν, εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅταν ἔξαφνα ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸν εἶχε πλησιάσῃ καὶ σχεδὸν εἶχε ριφθῇ εἰς τὰ πόδια του τὸ κοριτσάκι ἐκεῖνο τῶν δέκα ἐτῶν καὶ τὸν ἐκύτταζε μὲ θαυμασμόν.

Ὅταν ὁ Μενεφουᾶ ἔφευγεν, εὑρίσκει εἰς τὸν μανδύαν του μίαν ἐπιστολὴν ἡ ὁποία ἔλεγε:

— Σᾶς ἀγαπῶ μέχρι τρέλλας. Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἴδω. Ἐλᾶτε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν μαμᾶ μου.

Ὁ ἄνθρωπος, μολονότι συνειθισμένος εἰς ὅλα τὰ ἀπρόοπτα καὶ ἀντιπροσωπεύων αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀρκετὸν μέρος τῆς διαφθορᾶς τῆς ἐποχῆς του, κατεπλάγη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν συνέντευξιν. Ἐκεῖ τὸν ἐπερίμενον ἡ μητέρα τῆς ἐρωτευμένης ὅσον καὶ ἡ κόρη. Ὁλόκληρον βιβλίον ἀπομνημονευμάτων διηγεῖται τοὺς ἔρωτας αὐτοὺς τοῦ Μενεφουᾶ μὲ τὴν δεσποινίδα Δυφφέν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔκαμαν καμμίαν ἄλλην ἐντύπωσιν ἀπὸ τὴν τοῦ τραγικοῦ τέλους. Διότι μητέρα καὶ κόρη, ἀμφισβητοῦσαι τὸν ἐραστήν, ἐφονεύθησαν καὶ αἱ δύο ἐπὶ τοῦ τάφου του, ὅταν αὐτὸν τὸν ἐφόνευσεν ὁ ποιητὴς Μουρέ.

✻

Αὐτὴ εἶναι ἡ εἰκὼν τοῦ ἐρωτικοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ἀνεπαρκὴς ἴσως ἀπέναντι τοῦ ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον παρέχουν τὰ βιβλία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Πάμπολλα ἀκόμη θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ διηγηθῇ, ἐλπίζομεν δέ, ἂν ἡ διήγησις εὐχαριστῇ τοὺς ἀναγνώστας μας, νὰ τὴν συνεχίσωμεν εἰς προσεχὲς φυλλάδιον.

✻ ✻ ✻

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΡΚΑΪΑΝ ΤΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ ΚΗΔΕΙΑ ΑΥΤΩΝ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΕΙΣΑ ΠΡΟΣΟΨΙΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Η ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ [Φωτ. Δ. Γαλάνη]

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΡΩΙΝΑΣ ΩΡΑΣ

Τὴν νύκτα τῆς 15 Αὐγούστου τρομερὰ πυρκαϊὰ ἐκραγεῖσα εἰς τὸ Χημεῖον ἀπετέφρωσεν ὁλόκληρον τὸ καλλιμάρμαρον καὶ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα, μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ὀργάνων, συσκευῶν καὶ συλλογῶν τοῦ ἐργαστηρίου τῆς Χημείας, τοῦ ἐργαστηρίου τῆς Φυσικῆς, τοῦ Μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου καὶ τοῦ ἐργαστηρίου τῆς Φαρμακολογίας. Τὸ πῦρ ἄγνωστον πῶς ἐκραγὲν ἔλαβε τάχιστα μεγάλας διαστάσεις, ἀπειλῆσαν ὅλας τὰς ἔναντι οἰκίας τῆς ὁδοῦ Σόλωνος. Ἄνεμος λυσσαλέος πνέων ἀπὸ δύο ἡμερῶν καθίστα ἀδύνατον τὴν περιστολήν του, παρ᾽ ὅλας τὰς τοῦ πυροσβεστικοῦ λόχου ὑπερανθρώπους προσπαθείας.

Τὸ παμφάγον στοιχεῖον ἠθέλησε καὶ τρία θύματα, τρεῖς νεαροὺς πυροσβέτας, τὸν Παν. Καραγιαννίδην, Π. Τσαβλῆν καὶ Ζαΐμην, εὑρόντας οἰκτρὸν θάνατον, τῶν ὁποίων ἡ κηδεία ἐτελέσθη πάνδημος.

Τὸ κτίριον ἦτο ἠσφαλισμένον ἀντὶ 150 χιλ. δραχ., τὰ δὲ ἐν αὐτῷ ὄργανα ἀντὶ 300 χιλ. δρ. Ἡ ὅλη ζημία ὑπολογίζεται εἰς τρία ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Η ΚΟΤΣΟΜΠΟΛΑ.— *Μία κυρία διάσημος κοτσομπόλα, εἶχεν ὁρκισθῇ εἰς τὸν πνευματικόν της ὅτι δὲν θὰ κακολογήσῃ πλέον κανένα. Ἦτο μεγάλη θυσία αὐτὸ ποῦ ἔκαμνε. Κάποτε λοιπὸν εὑρέθη ἐν τῷ μέσῳ κύκλου κοτσομπόληδων, οἱ ὁποῖοι εἶχον παραλάβει μίαν ἄλλην κυρίαν. Ὅλοι ὑπερεθεμάτιζον εἰς τὴν κακογλωσσιάν. Ἡ ὁρκισθεῖσα δὲν ἔλεγε λέξιν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τέλους ἀνοίγει τὸ στόμα της καὶ ὑπερασπίζεται τὴν* **εὐεργετουμένην**. *Τῆς πλέκει ἕνα ἀληθινὸν ἐγκώμιον, ἀλλὰ παρεμβάλλει μερικὰ* **ἐὰν** *καὶ μερικὰ* **ἀλλά**, *ὥστε ὁ πανηγυρικὸς κατήντησε μᾶλλον σάτυρα.*

Μόλις ὅμως ἐτελείωσεν, ὡς ἐὰν ᾐσθάνθη κάποιαν τύψιν συνειδήσεως, ἐγείρεται ἀποτόμως καὶ λέγει:

— Θεέ μου, συγχώρησέ με ἀκόμη μιὰ φορά. Ὑπόσχομαι ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψω εἰς τὸν ἑαυτόν μου ἄλλοτε τοιαύτην εὐχαρίστησιν.

Η ΤΖΟΚΟΝΤΑ ΠΟΥ ΕΚΛΑΠΗ

Εἴχομεν ἄλλοτε δημοσιεύσει εἰς τὴν σειρὰν τῶν εἰκόνων, αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν ἐξ ἔργων διασήμων ζωγράφων Καλλιτεχνικὴν Πινακοθήκην τῆς «Εἰκονογραφημένης», τὸν παρατιθέμενον θαυμάσιον πίνακα τῆς Τζοκόντας τοῦ περιφήμου Ἰταλοῦ Καλλιτέχνου *Leonardo Da Vinci*. Ἦτο κτῆμα τοῦ Λούβρου καὶ ἐφιγουράριζε χρόνια τώρα εἰς τὴν τετράγωνον αἴθουσαν τοῦ Παρισινοῦ Μουσείου, τὴν προσιτὴν εἰς τὸν κόσμον καθ᾽ ὅλην τὴν ἑβδομάδα πλὴν τῆς Δευτέρας, καθ᾽ ἣν εἶναι τὸ Λοῦβρον κλειστόν, ὅτε καὶ ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος μόνον δι᾽ ἀδείας εἰδικῆς εἰς καλλιτέχνας καὶ φωτογράφους.

Ἡ ἀξία τοῦ πίνακος δὲν ἐξετιμᾶτο. Τεχνοκρίται διάσημοι ὑπελόγιζον αὐτὴν εἰς ὀκτὼ ἑκατομμύρια φράγκων.

Ἡ Τζοκόντα λοιπὸν δὲν φιγουράρει πλέον εἰς τὸ Λοῦβρον. Ἐκλάπη. Μίαν Δευτέραν ἀπὸ ἐκείνας, καθ᾽ ἃς μόνον καλλιτέχναι εἶχον τὴν ἄδειαν νὰ τὴν θαυμάζουν, ἐξηφανίσθη μυστηριωδῶς. Μάτην ἠρεύνησαν τὸ δαιδαλῶδες Λοῦβρον. Τόσον ἐδυσκολεύθησαν οἱ τοῦ Μουσείου καὶ αἱ Παρισιναὶ ἀρχαὶ καὶ ἡ κυβέρνησις νὰ πιστεύσουν ὅτι ἐκλάπη **μέρα μεσημέρι,** ὅπως λέγουν, ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια τῶν φυλάκων, ὥστε μᾶλλον ἐπί τινας ἡμέρας ἐπιστεύθη γενικῶς ὅτι, ἐπρόκειτο περὶ φάρσας εἰς βάρος τῆς ἀμελοῦς ἐπιβλέψεως τῶν ἐν τῷ Λούβρῳ. Ἐνόμισαν ἀκόμη ὅτι κάποια «Ματὲν» ἢ κάποιον «Ἐξέλσιορ» ἔπαιξαν αὐτὴν τὴν φάρσαν χάριν ρεκλάμας, ἀλλὰ μετ᾽ ἀγανακτήσεως αἱ δύω ἐφημερίδες διέψευσαν τοῦτο.

Ἡ Παρισινὴ ἀστυνομία εἶναι ἀνάστατος. Ὁ δημοσιογράφος Ροσφὼρ ἐπρότεινεν ἐράνους ἑνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων, ὅπερ νὰ δοθῇ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπαναφέρῃ τὴν εἰκόνα εἰς τὸ Λοῦβρον, ἀφοῦ προηγουμένως τοῦ δοθῇ ἀμνηστεία.

Ἐν τῷ μεταξὺ μέσα εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Νίκης τῆς Σαμοθράκης, εὑρέθη τὸ πλαίσιον τῆς Τζοκόντας, ἐκ τῆς γενομένης δ᾽ ἐξετάσεως ἐξηκριβώθη ὅτι τὸ θαυμάσιον καλλιτέχνημα ἀφῃρέθη δι᾽ ἀποκοπῆς τοῦ **μουσαμᾶ** μὲ μαχαιράκι, ἐξ οὗ εἰκάζουν ὅτι δύω κλέπται ἐνήργησαν τὴν ἀφαίρεσιν. Θεωρεῖται γενικῶς ὅτι ἡ κλοπὴ αὐτὴ δὲν θὰ εἶναι προσοδοφόρος διὰ τοὺς δράστας, διότι δυσκολώτατα θὰ δυνηθοῦν οὗτοι νὰ πωλήσουν τὴν εἰκόνα.

✻

Ὁ Λεονάρδο Ντὰ Βίντση ἤκμασεν ἀπὸ τοῦ 1452 μέχρι τοῦ 1519. Ἦτο νόθος υἱὸς ἑνὸς συμβολαιογράφου τῆς πόλεως *Vinci* τῆς Τοσκάνης, ἐξ ἧς καὶ ἔλαβε τὸ ἐπίθετον. Δὲν ἦτο μόνον μέγας ζωγράφος. Ἦτο καὶ γλύπτης ἄριστος καὶ ἐφευρέτης, διότι εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ ἐπινόησις τοῦ σκαφάνδρου. Ἐπὶ πλέον τετρακόσια ὁλόκληρα ἔτη πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς πολυποικίλου χρήσεως τοῦ ἀτμοῦ ἐμάντευσε, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ὡς κινητηρίου δυνάμεως. Προεῖπεν ἀκόμη τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀεροστάτου. Ὡς νὰ μὴ ἤρκουν δὲ αὐτὰ ἦτο καὶ φιλόσοφος μεγάλος, καὶ ποιητὴς καὶ ἀρχιτέκτων καὶ μουσικός. Ἔκρουε μάλιστα λύραν, ἣν εἶχε κατασκευάσει μόνος, ἐξ ἀργύρου, σχῆμα ἔχουσαν κεφαλῆς ἵππου. Οὐδεὶς ζωγράφος ἀνεγνωρίσθη μεγαλήτερός του· οὐδ᾽ αὐτὸς ὁ Ραφαὴλ καὶ ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος.

Περὶ τῆς Τζοκόντας ἐγράφησαν πολλὰ καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ αἰνιγματῶδες μειδίαμά της. Ὁ Θεόφιλος Γκωτιὲ ὠνόμασε τὴν Τζοκόνταν Σφίγγα τοῦ Κάλλους. Ἐν τούτοις ἡ εἰκονιζομένη γυνὴ ὑπῆρξε πρόσωπον πραγματικόν. Ἦτον ἡ Μόνα Λίζα, σύζυγος τοῦ Φλωρεντινοῦ Φρατζέσκο Ντὶ Μπαρτολομέο Ντὶ Τζανόμπε Ντὲλ *Jocondo*. Τέσσαρα ἔτη εἰργάζετο ἐπὶ τοῦ πίνακος αὐτοῦ ὁ δαιμόνιος καλλιτέχνης, χωρὶς νὰ τὸν θεωρῇ τελειωμένον. Ὅταν ἡ Φλωρεντινὴ δέσποινα ἐποζάριζε, ὁλόκληρος ὀρχήστρα ἀνέκρουε τεμάχια γοργὰ καὶ γελωτοποιοὶ ἔκαμνον μορφασμοὺς ἢ ἐφαιδρολόγουν, διὰ νὰ διατηρῇ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη καὶ ἐξαφανίζεται πᾶν ἴχνος ἀνίας ἀπὸ τῆς μορφῆς της. Τὸ μειδίαμα αὐτὸ πεντακόσια ἕνδεκα ἔτη μᾶς τὸ ἐπεδείκνυεν ἡ ἀπαχθεῖσα πρό τινος. Πρὸς ποῖον ἀπηυθύνετο; Πρὸς τὸν καλλιτέχνην τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἐρωμένη, εἰς ἔνδειξιν εὐμενείας, ἢ πρὸς τὸν σύζυγον εἰς ἔνδειξιν οἴκτου;

Ὁ Φραγκῖσκος Α´ ἠγόρασε τὸν πίνακα αὐτόν, μόλις ἑνὸς τετραγωνικοῦ μέτρου ἔχοντα διαστάσεις, ἀντὶ 4 χιλ. σκούδων, μετ᾽ αὐτὸν δὲ ἡ πολύτιμος εἰκὼν περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Γαλλικοῦ Ἔθνους.

✻ ✻ ✻

Η ΔΟΥΛΕΙΑ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ

Εἴς μακρόν του ἄρθρον ὁ σοφὸς Σ. Ζαμπορόβσκι ἐξετάζει τὴν περίεργον ἀντίληψιν τοῦ παλαιοῦ Ἕλληνος διὰ τὴν Δουλείαν, μίαν ἰδέαν ἀντίθετον πρὸς τὸ φιλελεύθερον ἐθνικὸν πνεῦμα, πρὸς τὴν φιλοσοφικήν του ἀνάπτυξιν.

Ὁ Ἕλλην ὅλων σχεδὸν τῶν ἀρχαίων πόλεων δὲν μετήρχετο οὐδεμίαν τέχνην ἢ ἐμπόριον. Ἐρητόρευεν ὁ ἀθάνατος πρόγονός μας. Μόνον ἐρητόρευε. Κατ᾽ ἀρχὰς τὰ τρόφιμα καὶ διάφορα ἀντικείμενα πρώτης χρήσεως ἦσαν ἔργον τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. Ὁ πτωχότερος Ἕλλην ἐν τούτοις εἶχεν ἕνα ἢ δύο δούλους, διὰ νὰ ἀλέθωσι τὸν σίτον, διὰ νὰ κατασκευάζωσι τὸν ἄρτον του καὶ διὰ νὰ ὑφαίνωσι τὰ ἐνδύματά του. Οἱ τεχνῖται ἠναγκάζοντο, ὡς ἐκ τοῦ περιωρισμένου τοῦ πληθυσμοῦ, νὰ ἐξασκῶσι διάφορα ἐπαγγέλματα· τὸ τοῦ κλινοποιοῦ, τὸ τοῦ ἁμαξοποιοῦ καὶ τὸ τοῦ κτίστου ἀκόμη. Ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας ἐπεβλήθη, ἀλλ᾽ ὁ ἑλληνικὸς λάρυγξ τὸν ἠθέλησε ἰδικόν του καὶ ἐδημιούργησεν εἰδικότητας μαγείρων διὰ τοὺς ζωμούς, τοὺς ἰχθῦς, τὰ ποτά.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ πολῖται τῶν πόλεων δὲν εἰργάζοντο κατὰ τὸ πλεῖστον, διότι τὸ ἐναντίον ἐθεωρεῖτο ἐξευτελιστικόν. Ὁ Ἡρόδοτος γράφει: «Παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν βαρβάρων, ὅσοι ἐκμανθάνουν τὰς μηχανικὰς τέχνας, καὶ τὰ τέκνα των θεωροῦνται ὡς οἱ τελευταῖοι πολῖται. Ἐνῷ τιμῶνται ὡς οἱ εὐγενέστεροι, ὅσοι δὲν ἀσκοῦν οὐδὲν ἐπάγγελμα καὶ ἰδίως, ὅσοι ἔχουν ἀφοσιωθῇ εἰς τὰ ὅπλα. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἔχουν ἀνατραφῇ μὲ τὰς ἀρχὰς αὐτὰς καὶ ἰδίως οἱ Λακεδαιμόνιοι».

Αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι ἀπέκρουον τὴν ἐργασίαν καὶ προσπαθοῦντες νὰ δημιουργήσουν κοινωνίαν ἐκλεκτῶν, ἐνέπνεον τὴν ἀπέχθειαν πρὸς τὴν κερδοφόρον ἐνασχόλησιν. Ὁ ἴδιος ὁ Σωκράτης δὲν

ἔκαμε τίποτε· οὔτε κἂν τὰ μαθήματά του ἔγραψε, καίτοι πάντοτε ἐμέμφετο τὴν ὀκνηρίαν.

Ὁ Πλάτων, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Ἀριστοτέλης καὶ αὐτὸς ὁ λαϊκὸς Ἀριστοφάνης καὶ ὁ Πλούταρχος περιεφρόνουν τὴν ἐργασίαν. Συνεπῶς πόλεμοι καὶ δοῦλοι καὶ ἁμαρτήματα κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ ὅμοια τῶν ἐν Ἀφρικῇ διαπραττομένων. Παιδία ἡρπάζοντο, παιδία ἐγκατελείποντο ὑπὸ τῶν γονέων των καὶ ἐλαμβάνοντο ὡς δοῦλοι, παντηγύρεις ἐχρησίμευον δι' αἰχμαλωσίας δούλων, αἱ νεάνιδες, αἱ κατηγορούμεναι διὰ κακὴν διαγωγήν, ἐπολοῦντο ὑπὸ τοῦ πατρός των καὶ μόνον ἓν σημεῖον φωτεινὸν ὑπάρχει εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν τῆς πλάνης: Ἡ κατάργησις ὑπὸ τοῦ Σόλωνος τῆς διὰ χρέη δουλείας.

Ἡ ἀργία ἠλάτωσε τὸν πληθυσμὸν τῶν ἐλευθέρων. Αἱ Ἀθῆναι ἀπὸ 100.000 κατοίκων ἔφθασαν εἰς τὰς 30.000 κατὰ τὰ τὰ μέσα τοῦ Δ' αἰῶνος καὶ ἔπειτα οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἠλαττώθησαν εἰς 21.000 καὶ 20.005 καὶ 15.000 ἀκόμη. Κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα οἱ δοῦλοι ἀντεπροσώπευον τὰ δύο πέμπτα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ὑπῆρχον 1,000,000 ἐλεύθεροι καὶ 1.600.000 δοῦλοι.

Ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ δούλου ἦτο δυσχερεστάτη. Γνωρίζομεν τὴν τιμὴν τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἐπὶ 227 ἀπελευθερώσεων, διὰ 162 αἱ τιμαὶ ποικίλουν μεταξὺ 300 δραχμῶν ἀρχαίων (216 φρ.) καὶ 500 (360 φρ.). Διὰ 5 ἔφθασαν 1000 δρ. (720 φρ.) διὰ 2, δρ. 1300. Διὰ 1, 1800 (1440 φρ.). Αὗται εἶνε αἱ ὑψηλότεραι τιμαὶ ἐξαγορᾶς.

Ὁ κύριος δὲν ἐκαροῦτο αὐτὸ μόνον τὸ χρηματικὸν ὄφελος, ἀλλ' ἐπέβαλλεν εἰς τὸν ἀπελεύθερόν τον νὰ τὸν ὑπηρετῇ ἐφ' ὅρου ζωῆς, νὰ τῷ παραδώσῃ ἓν ἢ δύο τέκνα του ἢ νὰ ἐκμάθῃ ἓν ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ν' ἀσκῇ πρὸς ὄφελος αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες ἀπήλαυον καλλιτέρων ὅρων ὡς καὶ τὰ τέκνα των. Ὑπάρχουν πράξεις ἀπελευθερώσεως, εἰς τὰς ὁποίας τὰ τέκνα δούλης ἦσαν κληροδόχοι τοῦ κυρίου της καὶ ἀνεγνωρίζοντο ὡς τέκνα του. Ἐκ τῶν δούλων αὐτῶν πολλαὶ ὑπῆρξαν διάσημοι· ὡς ἡ φίλη τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ διασημοτέρα ἀκόμη ἡ φίλη τοῦ Περικλέους Ἀσπασία, χάριν τῆς ὁποίας ὁ μέγας πολίτης ἐγκατέλιπε τὴν νόμιμον σύζυγόν του. Ὡς ἐκ τῆς ἐλευθεριότητος τῶν ἠθῶν της, ἡ δούλη αὕτη ἡ ἔπειτα ἀπελευθέρα, δὲν ὑπέκειτο εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἐλευθέρας Ἑλληνίδος, ἧς ὁ κύκλος δὲν ἐπεξετείνετο πέραν τῶν ὁρίων τοῦ οἴκου της. Ἀνεστράφη τὸν Σωκράτην, καὶ ἀπέκτησε παίδευσιν τοιαύτην, ἥτις νὰ τῇ ἐξασφαλίσῃ ἐπιροὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἀθηναϊκῆς Πολιτείας. Ἔφθασε νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτὴν ἡ σύνταξις πολλῶν ἀγορευσεων τοῦ Περικλέους.

Καὶ ἀπὸ τὴν ἐν τῇ ἀρχαιότητι αὐτὴν ἠθικὴν κατάπτωσιν τῆς οἰκογενείας, μίαν κατάπτωσιν τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν ἡ ἀπάρνησις τῆς οἰκογενείας καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἐν αὐτῇ τεκνοποιΐας καὶ ἀνατροφῆς τέκνων, ὁ Ζαμπορόβσκι ἐν συμπεράσματι διὰ τὴν σημερινὴν κοινωνίαν τελειώνει τὸ ἄθρον του:

«Εἰς τὰ τόσον ἀρχαῖα ταῦτα συμβάντα καὶ τὰς περιστάσεις, αἵτινες τὰ συνόδευσαν καὶ τὰ ἐπηκολούθησαν, θὰ εὑρίσκοντο πλείονες τοῦ ἑνὸς ὅροι ἀπ' εὐθείας συγκρίσεως μὲ τὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν αἱ σύγχρονοι κοινωνίαι. Ἐπειδὴ εἶνε χρήσιμοι θὰ εἶνε καλὸν νὰ τὰς ὑπενθυμίζωμεν».

* * *

Ο ΚΑΛΛΥΝΤΗΡΙΟΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΑΙ ΜΟΥ

Θὰ πραγματευθῶ σπουδαιότατον κεφάλαιον, τὸ τῆς βαφῆς τῶν τριχῶν. Δὲν εἶναι μόνον αἱ πρὸς τὸ γῆρας πλέον βαίνουσαι ὁμόφυλοί μας αἱ ἐνδιαφερόμεναι. Εἶναι καὶ πολλαὶ νέαι, αἵτινες προώρως βλέπουν τὰ στίλβουν μέσα εἰς τὰ μαῦρα μαλλιά των αἱ ἀργυρόλευκοι. Καὶ εἶναι προσωπάκια δροσερὰ καὶ χαριτωμένα, ποῦ τοὺς ταιριάζουν τὰ πάλλευκα μαλλιά, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄλλα, ποῦ αἱ πρῶται λευκαὶ τρίχες τοὺς αὐξάνουν κατὰ μίαν δεκάδα τοὺς Μαΐους των.

Βαφαὶ τριχῶν ὑπάρχουν ἄπειροι, ἡ δὲ βαφὴ ἔχει γενικευθεῖ ἐπ' ἐσχάτων καὶ ἰδίᾳ μεταξὺ τοῦ ἀσχήμου φύλου. Ἔχομεν οὕτω δύο εἰδῶν σκευασίας πρὸς βαφὴν τῶν τριχῶν· τὰς διὰ φυτικῶν οὐσιῶν, αἵτινες ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν εἶναι ἐντελῶς ἀβλαβεῖς καὶ τὰς διὰ μεταλλικῶν οὐσιῶν, αἵτινες δρῶσαι κυρίως ἐρεθιστικῶς ἐπὶ τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς ἀλλοιοῦσι τὴν σύστασιν τῆς τριχὸς καὶ συνεπῶς προκαλοῦσι πρόωρον φαλάκρωσιν.

Καλὴ βαφὴ πρέπει ὄχι μόνον νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ χρῶμα τῆς τριχός, ἀλλὰ νὰ διατηρήσῃ καὶ τὴν μαλακότητα αὐτῆς καὶ τὴν λειότητα καὶ τὴν στιλπνότητα καὶ τὴν λιπαρότητα ἀκόμη.

Ὑπάρχουν ἐν πρώτοις αἱ κοσμητικαὶ ἀλοιφαί, κύριον συστατικὸν τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἐκ φελλοῦ ἄνθραξ ἢ ἡ αἰθάλη. Διὰ μικρὰν ἔκτασιν λευκῶν τριχῶν δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ φελλὸν ἀπηνθρακωμένον. Συνηθέστερον μεταχειρίζονται Νιτρικὸν Ἄργυρον, ὅστις εἶναι λίαν κατάλληλος ὡς βαφή, ἀλλ' ὄχι ἀμιγῆ. Κυρίως προκαλοῦμεν ἀποσύνθεσιν τοῦ διαλύματος τούτου, φυλασσομένου ἐντὸς κιτρίνου φιαλιδίου, διότι τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὸ μαυρίζει, δι' ἄλλου ἅλατος, τοῦ Θειϊκοῦ Νατρίου. Ἐκ τῆς ἑνώσεως τῶν δύο τούτων ὑγρῶν ἀποσυντίθεται ὁ Νιτρικὸς Ἄργυρος καὶ μετατρέπεται εἰς Θειοῦχον Ἄργυρον, ἓν ἴζημα μέλαν, ὅπερ περιβάλλει τὰς τρίχας. Σᾶς παραθέτω καὶ τὴν συνταγήν:

α') Sulfure de Sodium . .	28,0	β') Nitrate d'Argent . . .	28,0
Eau distillée	170,0	Eau de Roses	170,0

Τὸ μεταχειρίζεσθε ὡς ἑξῆς: Ἀπὸ τὸ βράδυ σαπουνίζετε τὰς τρίχας διὰ νὰ φύγῃ τὸ λίπος καὶ ἀφίνετε τὴν κόμην νὰ ξηρανθῇ. Τὸ πρωὶ μ' ἕνα πινέλο μαλακὸν ἢ μίαν βοῦρτσαν μαλακὴν βρέχετε ἐπιμελῶς τὰς τρίχας ἀπὸ τὴν ρίζαν ἕως τὰ ἄκρα μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 διάλυσιν ἐπὶ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, εἰ δυνατὸν εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον, ἔπειτα στέκεσθε ὀλίγον ἕως νὰ στεγνώσουν τὰ μαλλιά σας καὶ κατόπιν τὰ βρέχετε μὲ τὴν ὑπ' ἀρ. 2 διάλυσιν. Τώρα πλέον δύνασθε νὰ βγῆτε εἰς τὸ φῶς, ἀλλ' ἀφοῦ προηγουμένως πλύνετε τὸ μέτωπόν σας μὲ ὀλίγην διάλυσιν μαγειρικοῦ ἅλατος εἰς κοινὸν νερὸ ψυχρόν, διὰ νὰ μὴ μαυρίσῃ τὸ δέρμα σας, τὸ ὁποῖον πάντως θὰ ἔχῃ βραχῇ ἀπὸ τὴν βαφήν.

Ἂν θέλετε ἀντὶ μαύρης βαφῆς καστανήν, ἀντὶ τῶν 170 γρ. Eau de Roses εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 2 διάλυσιν, εἰπέτε τοῦ φαρμακοποιοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκτελέσῃ τὴν συνταγήν, νὰ θέσῃ 225 γραμ. Ἡ σκευασία αὕτη εἶναι ἐντελῶς ἀβλαβής, διότι ὁ σχηματιζόμενος ἐκ τῆς ἑνώσεως τῶν δύο διαλύσεων Θειοῦχος Ἄργυρος, εἶναι κόνις ἀδιάλυτος καὶ δὲν ἀπορροφᾶται ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἀφ' ἑτέρου τὸ Θειοῦχον Νάτριον τῆς ὑπ' ἀρ. 1 διαλύσεως εἶναι ὑγιεινὴ οὐσία διὰ τὴν κόμην, λόγῳ τοῦ ἐν αὐτῇ περιεχομένου Θείου. Ἔχει ὅμως καὶ ἓν ἐλάττωμα αὕτη· ἀναδίδει δυσάρεστον ὀσμὴν ἐπί τινα ὥραν. Ἀβλαβὴς ἐπίσης μαύρη βαφὴ θεωρεῖται καὶ τὸ Kobol, ὅπερ δὲν εἶναι τίποτε παρὰ διάλυσις σινικῆς μελάνης εἰς ὕδωρ ρόδων.

Ὅταν πρόκειται περὶ μερικῆς λευκοπαθείας τοῦ δέρματος, συνοδευομένης καὶ ὑπὸ τοπικῆς πολιώσεως, ἐνδεικνύονται ἐρεθιστικαὶ τινες φαρμακευτικαὶ σκευασίαι, δι' ὧν προκαλεῖται ἡ ἐπάνοδος τῆς χρωστικῆς ὕλης εἰς τὰς ἀποχρωματισθείσας τρίχας. Ἰδοὺ δύο κατάλληλοι συνταγαί:

α') Βαζελίνης	40 γρ.	β') Ὀποῦ πρασ. φλοιοῦ καρυᾶς	10 γρ.
Δεψικοῦ ὀξέος . . .	4 »	Οἰνόπνευμα 60°	90 »

Ἡ πρώτη εἶναι ἀλοιφή. Διὰ νὰ μεταχειρισθῆτε, ἂν προτιμᾶτε, τὴν δευτέραν, πλύνετε προηγουμένως τὰς λευκανθεῖσας τρίχας μὲ διάλυσιν Ἀνθρακικοῦ Καλλίου 1 : 10 καὶ κατόπιν ἐντρίβετε τὸ δέρμα.

Πλὴν τούτων ὅμως συνιστᾶται καὶ ὁ σίδηρος ἐσωτερικῶς, ὅστις χρωματίζει τὰς τρίχας μαύρας, διότι πιστεύεται ὅτι, τὸ μαῦρον χρῶμα τοῦ μυελοῦ τῆς τριχὸς ὀφείλεται εἰς περίσσειαν σιδήρου.

Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὴν ξανθὴν βαφήν. Προτεύει τὸ Ὀξυγονοῦχον Ὕδωρ, (Eau oxygenée) τὸ ἐπιστημονικῶς λεγόμενον Ὑπεροξείδιον τοῦ Ὑδρογόνου, οὗ ὁ χημικὸς τύπος εἶναι H_2O_2. Μὲ πλύσεις ἁπλᾶς προσδίδει εἰς τὴν κόμην ὡραιότατον χρυσίζον χρῶμα. Ἀλλὰ χρειάζεται μεγάλη προσοχή, διότι εἶναι τόσον ἐρεθιστικόν, ὥστε, ὅπου πέσῃ, προκαλεῖ φλυκταίνας. Πρὸς θεοῦ δὲ τὰ μάτια σας προσέχετε! Διὰ τὰς τρίχας τῆς κόμης μεταχειρίζεσθε σφουγκαράκι, διὰ δὲ τὰς ὀφρῦς ἕνα πινέλο. Ἔχει ὅμως τὸ μειονέκτημα νὰ καθιστᾷ τὴν τρίχα ξηρὰν καὶ εὔθραυστον, διότι τῆς ἀφαιρεῖ τὸ λίπος, ὅπερ τὴν προστατεύει, μὲ τὴν πολλὴν χρῆσιν δὲ ἀλλοιοῖ ἐντελῶς τὴν σύστασιν τῶν τριχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τέλους μαραίνονται καὶ πίπτουν. Μετρία ὅμως χρῆσις καὶ συχνὴ ἐπάλειψις τῶν τριχῶν διὰ λιπαρᾶς τινος οὐσίας τὴν ἀναδεικνύουν πρώτης τάξεως ξανθὴν βαφήν.

Ἀλλ' ἔχομεν καὶ ἄλλην βαφὴν διὰ τῆς φυτικῆς κόνεως τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Hennè», ἥτις παρασκευάζεται ἐκ τῆς κονιοποιήσεως τῶν ξηρῶν φύλλων τοῦ ἐν Συρίᾳ ἀναπτυσσομένου δενδρυλλίου «Lawsonia inermis». Αὐτὰ περιέχουν χυμὸν πλήρη χρυσιζούσης οὐσίας. Τὴν κόνιν ταύτην ἀναμιγνύομεν μὲ θερμὸν ὕδωρ καὶ τὴν λάσπην αὐτὴν ἐπιθέτομεν ἐν εἴδει καταπλασμάτων ἐπὶ τῶν τριχῶν δίς ἢ τρίς, μέχρις ὅτου λάβουν αὗται τὸ ξανθὸν χρῶμα. Ἡ οὐσία αὕτη ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἐπιβλαβής, ἀλλὰ εἶναι ὠφέλιμος τοὐναντίον, ὡς ἐκ τῶν δεψικῶν συστατικῶν ποῦ περιέχει, ἅτινα τονώνουν τὰς τρίχας. Ἀλλ' ἡ χρῆσις της εἶναι δύσκολος, διότι πρέπει τὰ καταπλάσματα νὰ μένουν πολλὴν ὥραν καὶ νὰ ἔρχωνται εἰς ἐπαφὴν μὲ ὅλας τὰς τρίχας. Διὰ τοῦτο πρέπει πεπειραμένος κουρεὺς νὰ καλῆται. Ἅμα δὲ ἅπαξ ἐπιτύχετε τὸ ξανθὸν χρῶμα, πρέπει κάθε δύο μῆνας νὰ ἐπαναλαμβάνετε.

Ἔχομεν καὶ τὴν φυσικὴν ξανθὴν βαφήν. Ἀφίνετε τὰ μαλλιά σας λυτὰ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ θὰ τὰ ἴδετε μετὰ τινα χρόνον νὰ ξανθίνουν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ρεβέντι προσδίδει ὡραῖον ξανθὸν χρῶμα εἰς τὰ μαλλιά. Βράστε 50 δρ. ρεβέντι εἰς μισὴν λίτραν λευκοῦ οἴνου, ἕως ὅτου μείνῃ τὸ μισὸ ὑγρόν, περάστε το ἀπὸ ἕνα τουλπάνι καὶ βρέξετε τὰ μαλλιά σας, ἔπειτα δὲ ἀφῆστέ τα νὰ στεγνώσουν.

Η ΕΜΠΙΣΤΟΣ ΣΑΣ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ὁ μὴν τὸν ὁποῖον διατρέχομεν ἐκαλεῖτο Sextilis παρὰ τοῖς Ρωμαίοις, τοῖς ἀναδόχοις τῶν μηνῶν μας. Αὔγουστον τὸν ὠνόμασαν εἰς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος Αὐγούστου, εἵπετο δὲ τοῦ φερωνύμου τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος μηνός καὶ ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν, διότι ὑπῆρξεν ὁ τυχηρός μὴν τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρει. Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ὁ Αὔγουστος ἀνηγορεύθη Ὕπατος, τρὶς διαρκοῦντος τούτου εἰσῆλθε θριαμβικῶς εἰς τὴν πόλιν, κατ' Αὔγουστον ἐδέχθη τὴν ὑποταγὴν τῶν κατεχόντων τὸν Ἰανικούλιον λόφον στρατιωτῶν, κατ' αὐτὸν ὑπέταξε τὴν Αἴγυπτον καὶ ἔθεσε πέρας εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

Εἰς τὴν Γαλλικὴν ἱστορίαν ὁ Αὔγουστος παίζει σπουδαῖον ρόλον. Ἡ *Νὺξ τῆς 4 Αὐγούστου* ὑπῆρξε, κατὰ τὸ 1789, ἡ νὺξ τῆς Συνελεύσεως καθ' ἣν κατηργήθη ἐν Γαλλίᾳ πᾶν φεουδαλικὸν δικαίωμα. Ἡ *Ἡμέρα τῆς 10 Αὐγούστου* τοῦ 1792, ὑπῆρξεν ἐκείνη καθ' ἣν ἀνεκηρύχθη ἐν Παρισίοις ἡ κυριαρχία τοῦ Ροβεσπιέρου καὶ τῶν συντρόφων του «διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος». Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1830 καθηρέθη ὁ Κάρολος Γ' καὶ ἀνήχθη εἰς τὸν θρόνον ὁ Δοὺξ τοῦ Ὀρλεάν, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Λουδοβίκος Φίλιππος».

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ
ὁ ἀποθανὼν ἐν Κερκύρᾳ ποιητής

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

Μίαν ἀπὸ τὰς ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου ἀπέθανεν ἐν Κερκύρᾳ ὁ Γεράσιμος Μαρκοράς. Ἡ ὡραία ποιητικὴ Σχολὴ τοῦ Ἰονίου χάνει ἕνα ἀκόμη ἀπὸ τοὺς μεγάλους μύστας της, ὁποῖοι ὑπῆρξαν ὁ Σολωμός, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Πολυλᾶς, ὁ Τυπάλδος, ὁ Λασκαράτος κλ. Ἐγεννήθη τῷ 1826 ἐπὶ Ἀγγλικῆς Προστασίας καὶ ἡ ζωή του παρεταθῆ μέχρι τοσούτου γήρατος, ὥστε ἡ λογοτεχνικὴ κίνησις τῶν τελευταίων ἐτῶν εὗρεν αὐτὸν ψυχρὸν καὶ ἡ γλωσσικὴ πάλη, ἥτις κατέτριψε τὰ ἰσχυρότερα τάλαντα δὲν κατόρθωσε νὰ τὸν παρασύρῃ. Εἰς τὸν «Ὅρκον» του, ὅπου ἐξύμνησε τοὺς ἡρωϊσμοὺς καὶ τὰ δεινοπαθήματα τῆς Κρήτης κατὰ τὸ 1866 ἀνεδείχθη μεγάλος. Ὁ Μαρκοράς ἀνῆκεν εἰς εὐγενῆ ἑπτανησιακὴν οἰκογένειαν. Ὁ πατήρ του ἦτο Ἀρχιδικαστὴς τοῦ Ἰονίου Κράτους καὶ συνεδέθη διὰ τοῦ γάμου του μετὰ τοῦ πολλὰ τότε ἰσχύοντος οἴκου τοῦ Κόμητος Ἀντωνίου Δούσμανῆ. Ὁ υἱός ἐσπούδασε τὸ Δίκαιον ἐν Ἰταλίᾳ, ἀλλ' οὐδέποτε ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ νομικοῦ, οὐδὲ ἀπολιτεύθη, ἀφοσιωθεὶς εἰς τὴν Ποίησιν, διαμαρτυρόμενος μόνον κατὰ τῶν *Καταχθονίων*, ὡς ἐκαλοῦντο τότε οἱ ἀντιδρῶντες κατὰ τῆς Ἑνώσεως. Οὕτω ὁ βίος του ὑπῆρξε μία ἀδιάλειπτος πρὸς τὴν Τέχνην προσήλωσις μὲ τρία σημεῖα, τὴν Πατρίδα, τὸν Ἔρωτα καὶ τὸν Θάνατον. Τελευταῖος ὁ Μαρκοράς εἶχε πάψει γράφων καὶ φαινόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Κερκύρας. Μονάζων ἐν τῇ οἰκίᾳ του δὲν ἐδέχετο παρὰ τοὺς οἰκείους καὶ τοὺς στενωτέρους τῶν φίλων του, μὴ ἀλληλογραφῶν καὶ μὴ γράφων στίχους, παρὰ μόνον ἐλεγεῖα ἐπὶ τῷ θανάτῳ φίλου στενοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔπαυσε γράφων καὶ ἂν ἔπαυσε ζῶν παραμένει ὁ γοητευτικὸς καὶ γραφικὸς ποιητὴς τῆς Ἑπτανήσου, ὁ συναχίσας τὴν ὡραίαν παράδοσιν τῆς ἑπτανησιακῆς σχολῆς, ἣν ἐφώτισαν ὁ Σολωμὸς καὶ ὁ Κάλβος.

Γ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ
ὁ συγγραφεὺς τοῦ λιμπρέτου τῆς Περουζὲ

ΠΑΝΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ οἱ ἔμποροι διωργάνωσαν πρωτοβουλίᾳ τῶν αὐτόθι ὁμογενῶν κ.κ. Ι. Ἀνδρικοπούλου, Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Μηχανικῶν καὶ Παν. Σαββίδου, τοῦ γνωστοῦ συναδέλφου καὶ ἐμπορευομένου σήμερον ἐκεῖ, οἵτινες ἀνέλαβον καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, Παναιγυπτιακὴν ἔκθεσιν προϊόντων ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν, ἥτις καὶ ἤνοιξε μὲ πανηγυρικὴν τελετὴν τὰς πύλας της, τὴν 1ην Αὐγούστου. Τὴν τελετὴν τῆς ἐνάρξεως ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του καὶ ὁ ἀντὶ τοῦ ἀπουσιάζοντος Ἀντιβασιλέως Prince Abbas ἡγεμονεύων Πρωθυπουργὸς Σαὶτ Πασσᾶς, οἱ Ὑπουργοί, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀγγλικῆς Κατοχῆς, ὅλοι οἱ ἐπίσημοι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων κοινοτήτων, οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐκ τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος καὶ πλῆθος ἄλλου κόσμου ἐκλεκτοῦ (ἴδε εἰκόνας ἐν σελ. 148, 149).

Ἡ ἔκθεσις αὕτη, δι' ἣν μέγας ὀφείλεται ἔπαινος εἰς τοὺς ὀργανωτὰς καὶ διευθυντὰς της κ.κ. Ι. Ἀνδρικόπουλον καὶ Π. Σαββίδην, ἐστέφθη κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν ὑπὸ τελείας ἐπιτυχίας, συγκεντρώνει δὲ καθ' ἑκάστην πλῆθος κόσμου, συρρέοντος διὰ νὰ περιεργασθῇ τὰ ἐκθέματα.

*

Ο ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ

Θέλετε νὰ μάθετε πόσους φυλακισμένους τρέφει τὸ δύσμοιρον Κράτος; Ἔχομεν ὑπ' ὄψει τὴν ἐπίσημον στατιστικήν, ἥτις δημοσιεύεται κατὰ μῆνα εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν Ἰ Ἰουνίου ἐκρατοῦντο εἰς ὅλας τὰς φυλακὰς τοῦ Κράτους, διὰ διάφορα ἐγκλήματα μὲ ποινὰς ἀπὸ ἑνὸς ἔτους μέχρις ἰσοβίων δεσμῶν 7713, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑποδίκων ὡς καὶ τῶν διὰ χρέη, ὧν οἱ πρῶτοι ἀνέρχονται εἰς 897, οἱ δὲ δεύτεροι εἰς 607. Ἐκ τῶν 7713 τούτων 122 εἶναι γυναῖκες, ὧν 9 ὑπόδικοι. Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ 440 εἶναι εἰς ἰσόβια δεσμὰ ὧν 16 γυναῖκες. Εἰς τὸ Ναύπλιον κρατοῦνται 181 κατάδικοι εἰς ἰσόβια δεσμά.

*

ΟΙ ΚΑΘΩΣ ΠΡΕΠΕΙ

Καμαρώστε καὶ αὐτοὺς τοὺς κυρίους οἱ ὁποῖοι κατεχράσθησαν τῆς ἐμπιστοσύνης μας καὶ ἀρνοῦνται νὰ μᾶς ἐμβάσουν τὰ δικαιώματά μας. Ὁ κ. Δ. Γκανᾶς ἐν Χαλκίδι μᾶς κατεχράσθη δραχ. 40, ὁ κ. Ν. Καρανίκος ἐν Λαΐστῃ τῆς Ἠπείρου δραχ. 22, ὁ κ. Δ. Ἀγραντῆς ἐν Νέᾳ Γόρκῃ δραχ. 22, οἱ κ. κ. Ζ. Γερμανός, Ν. Μεταξᾶς, ἡ Ἑλληνικὴ Λέσχη, ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐν Χαρτούμ ἀνὰ 22 δραχ., ὁ κ. Ἰω. Πρόκος ἐν Χαρτούμ 44 φρ., ὁ κ. Π. Φωτιάκος ἐν Χαρτούμ 44 δρ. Ὁ τελευταῖος μάλιστα πρὸ μηνῶν ἐξῴτησε διὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ μερικὰ τεύχη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς σειρᾶς του. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι οἱ ὁποῖοι ἀπεδείχθησαν ***κακῆς πίστεως*** ἀπέναντί μας εἰς τὸν τόπον τοὺς κάνουν τοὺς μεγαλοσχήμους.

Ἂς τοὺς μάθουν λοιπὸν ἀπὸ τὴν καλήν ὅσοι δὲν τοὺς ξέρουν.

*

ΠΕΡΟΥΖΕ

Εἰς τὸ θέατρον Ἀρνιώτη ἀνεβιβάσθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν διὰ πρώτην φορὰν καὶ ἐξακολουθεῖ παιζόμενον νέον ἑλληνικὸν μελόδραμα ἡ «Περουζὲ» ἐπὶ στίχων τοῦ κ. Τσοκοπούλου καὶ μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Θ. Σακελλαρίδου.

Ἡ ὑπόθεσις τῆς «Περουζὲ» εἶναι ἀρκετὰ ἁπλῆ, ἀλλὰ καὶ ἐκτάκτως δραματική, παρέχουσα εἰς τὸν συνθέτην ὅλας τὰς εὐκαιρίας νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἐμπνευσίν του ἀπὸ τῆς ἁπλῆς εἰδυλλιακῆς μουσικῆς μέχρι τῆς δραματικωτέρας.

Εἰς μικρὸν παράλιον χωρίον τῆς Ἑλλάδος κατοικούμενον ἀπὸ ἁλιεῖς, ὁ πλούσιος καραβοκύρης, ὁ Θάνος, ἀγαπᾷ τὴν ἀρχοντοπούλαν Ἀνθοῦλαν, μετὰ τῆς ὁποίας εἶναι καὶ μνηστευμένος. Ὁ Θάνος πρόκειται ν' ἀναχωρήσῃ εἰς κάποιον μακρυνὸν ταξεῖδι· ἐργασίας του, ὅταν ἐμφανίζεται εἰς τὸ χωριὸ τὸν μία συνοδεία Ἀτσιγγάνων. Οἱ χωρικοί, πρώτην φορὰν βλέποντες τοὺς μαύρους ἐκείνους ἀνθρώπους, θέλουν νὰ τοὺς διώξουν, διότι προμαντεύουν κακά. Ἀλλὰ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀτσιγγάνων ἔχει μαζί του μίαν ὡραίαν ὁμόφυλόν του, τὴν Περουζέ, ἡ ὁποία τραγουδεῖ θαυμάσια καὶ ἡ ὁποία μὲ τὸ τραγοῦδί της μαγεύει τὸν Θάνον. Ἐρωτευμένος μαζί της πλέον ὁ Θάνος δὲν φεύγει, ἀλλὰ τοὐναντίον λησμονεῖ τὴν μνηστήν του, ἕως ὅτου εἰς μίαν ἐρωτικὴν συνέντευξιν μὲ τὴν Περουζὲ τοὺς συλλαμβάνει ὁ βασιλεὺς Ἀστιγγανος καὶ φονεύει τὸν Θάνον, ἐνῷ

Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ὁ συνθέτης τῆς Περουζὲ

τὴν ἀπιστήσασαν Ἀτσιγγάναν παραδίδει εἰς τοὺς ἰδικούς του, οἱ ὁποῖοι ἐπίσης τὴν σκοτώνουν. Αὐτή εἶναι ἡ ὑπόθεσις. Τὸ λιμπρέττο ἐκρίθη ὡς τὸ καλλίτερον τῶν μέχρι τοῦδε γραφέντων, τρυφερόν, δραματικὸν καὶ μὲ ὡραίους στίχους. Ὡς ποίησις ἤρεσεν ἰδιαιτέρως ἡ ballade τῆς α' πράξεως, ἡ περιγραφὴ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ «Παραμῦθι τῆς Νεράϊδας» εἰς τὴν β' πρᾶξιν.

Ἐπὶ τοῦ λιμπρέττου αὐτοῦ ἔγραψεν ὁ κ. Θ. Σακελλαρίδης μουσικήν, ἡ ὁποία κυριολεκτικῶς ἐξετρέλλανε τοὺς Ἀθηναίους. Κομψή, παθητική, χαριτωμένη, ἀλλὰ ταυτοχρόνως δραματικὴ εἰς τὰ δυνατώτερα μέρη, παρουσίασε σύνολον ἐκτάκτως εὐχάριστον, καὶ κατώρθωσεν ὄχι μόνον νὰ ἐνθουσιάσῃ τὴν πρώτην ἑσπέραν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ ἐπανειλημμένως εἰς διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν τοὺς ἰδίους θεατὰς εἰς τὸ θέατρον Ἀρνιώτη. Ἰδιαιτέρως ἤρεσαν ἡ ἐμπνευσμένη ballade τῆς α' πράξεως, ἡ ἐρωτικὴ δυφδία τοῦ Θάνου καὶ τῆς Ἀνθούλας, ὁ ὕμνος τῆς Ἀτσιγγάνικης ζωῆς, τὸ παραμῦθι τῆς νεράϊδας, ἡ δυφδία τῆς Περουζὲ καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀτσιγγάνων καὶ ὁ δραματικὸς μονόλογος τῆς Ἀτσιγγάνας προφητευούσης τὴν τύχην της.

Ἡ «πρώτη» τῆς «Περουζὲ» προσέλαβε πανηγυρικὸν χαρακτῆρα. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς καλυφθείσης ἀπὸ ἄνθη προσεκλήθησαν ἐπανειλημμένως ὁ συνθέτης καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ λιμπρέττου καὶ ἐδέχθησαν τὰ συγχαρητήρια τοῦ καταμέστου θεάτρου.

Ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τελεία. Ἡ κ. Ρεβέκκα, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐγράφη τὸ ἔργον, ἐδικαίωσε πᾶσαν προσδοκίαν μὲ τὸ θαυμάσιον μέταλλον τῆς φωνῆς της, τὴν δυνατήν της ἔκφρασιν καὶ τὴν ἀριστοτεχνικήν της ἠθοποιΐαν. Ἐπίσης τελεία ὑπῆρξεν ἡ ἐκτέλεσις ἐκ μέρους τῆς κ. Κυπαρίσση, τοῦ κ. Βλαχοπούλου καὶ τοῦ κ. Μωραΐτη.

Η ΧΟΛΕΡΑ

Καθένας ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς Ὑπουργοὺς ἔχει ἀρκετὰ νὰ ἐπιδείξῃ μεθ' ὑπερηφανείας, ποῦ ἔκαμε πρὸς βελτίωσιν τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπηρεσιῶν καὶ ὁ τόπος ὀφείλει πολλὰ εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν. Ἀλλ' εἰς τὸν κ. Ρέπουλην, τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ἡ ἐλευθέρα Ἑλλὰς ὀφείλει τὴν ὑγείαν της, ὀφείλει τὴν σωτηρίαν της ἀπὸ τὴν Χολέραν, ὀφείλει τέλος τὴν ζωήν της.

Ἀλήθεια, πρώτην φορὰν ἡ φοβερὰ νόσος μᾶς ἐπολιόρκησε τόσον στενά. Δύναταί τις μάλιστα νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἀπαισία ξένη ἔφθασε μέχρι τῆς θύρας μας, τὴν ὁποίαν ἔκρουσε, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ θυρωρός τῆς εἶπεν ὅτι ἡ «κυρία δὲν δέχεται», μᾶς ἀφῆκε τὸ ἐπισκεπτήριόν της καὶ ἔφυγε. Πράγματι πλέον ἡ ἄπαξ διεφύγομεν τὸν ἐξ αὐτῆς κίνδυνον. Τὴν πρώτην φορὰν μᾶς ἠνώχλησεν ἀπὸ τὸ Λαύριον, ἐπιβαίνουσα φορτηγοῦ, ἀλλὰ χάρις εἰς τὰ ληφθέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μέτρα τὴν ἐγλυτώσαμεν. Ἡ δευτέρα της ἀπόπειρα ἦτο κινδυνωδεστέρα. Σκάφος τῆς Αὐστροαμερικάνας, προερχόμενον ἐκ χολεροβλήτου μέρους ἠθέλησε νὰ ἐλευθεροκοινωνήσῃ εἰς Πειραιᾶ, διὰ νὰ ἀποβιβάσῃ δύο μετανάστας Ἕλληνας. Μάτην βουλευταὶ καὶ ἄλλοι ἐνδιαφερόμενοι ἐπίεζον τὰς Ἀρχάς, ὅπως ἐπιτρέψωσι τὴν ἐλευθεροκοινωνίαν. Ὁ Ὑπουργὸς ἔμεινεν ἀνένδοτος, τὸ σκάφος ἀπέπλευσε καὶ κατὰ τὸν διάπλουν ἀπέθανον ἐπ αὐτοῦ ἐκ χολέρας οἱ δύο ἀκριβῶς Ἕλληνες, οἵτινες θὰ ἀπεβιβάζοντο εἰς Πειραιᾶ, ἔχοντες ἤδη τὸ μικρόβιον μέσα των προφανῶς, ἐν ἐπωάσει.

Ἀλλὰ καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὁ Ὑπουργὸς διὰ τὴν καθαριότητα τῆς πρωτευούσης καὶ τῆς γείτονος πόλεως καὶ τῶν δευτερευουσῶν πόλεων, οἷαι αἱ Πάτραι, ἡ Κέρκυρα κ.λ.π. ἀξίζουν ἰδίας ἐξάρσεως, καθὼς καὶ τὰ προληπτικὰ δι' ἐνδεχομένην ἐπίσκεψιν τῆς νόσου, οἷα ἡ προμήθεια ἀντιχολερικοῦ ὀρροῦ εἰς μεγάλην ποσότητα, ἡ σύστασις χολεροκομείων, ἡ προμήθεια κλιβάνων, ἡ σύστασις ὑγειονομείων εἰς τὴν μεθόριον, ἡ ἀπόσπασις στρατιωτικῶν ἰατρῶν καὶ ἡ διδασκαλία καὶ ὁ καταρτισμὸς εἰδικῶν νοσοκόμων.

Αὐτοπροσώπως ὁ Ὑπουργὸς περιῆλθε τὴν Ἀγορὰν καὶ ἐκαθάρισε τὴν αὐλὴν ἐκείνην τοῦ Αὐγείου, ὁποχρεώσας κρεοπώλας, ἰχθυοπώλας καὶ μανάβηδες νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τοὺς ὅρους τῆς Ὑγιεινῆς. Ἐπῆγε καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Δανιὴλ, ἐκεῖ ὅπου ἐκβάλλουν αἱ ὑπόνομοι, καὶ εὗρῆκεν ὁλόκληρον λόφον — κατὰ κυριολεξίαν — ἀπὸ ἀκαθαρσίας βόθρων, καὶ εὗρῆκε νὰ ποτίζουν περιβόλια καὶ λαχανοκήπους καὶ δένδρα ὀπωροφόρα μὲ τὰ ὑγρὰ τῶν ὑπονόμων, ἐξ οὗ καὶ ὁ τύφος καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιδημικὰ νοσήματα. Ἀπὸ τὰ Σφαγεῖα πάλιν ἐσάρωσε βουνὰ ἀπὸ κόπρανα ζῴων, ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ μάνδρες ὁλόκληρες μὲ δῆθεν κουρέλια καὶ γυαλιὰ καὶ σκουπίδια τῆς Σμύρνης, χρησίμων δῆθεν εἰς τὴν βιομηχανίαν, διὸ καὶ ἐσπευμένως προσήγαγε νομοσχέδιον ἀπαγορεῦον ἐφεξῆς τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτων, ὅπερ καὶ ἔγινε νόμος τοῦ Κράτους. Ἀπὸ τὴν Κέρκυραν πάλιν ἐσάρωσε χίλια πεντακόσια κάρρα ἀκαθαρσιῶν.

Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ἀφ' ἧς ἡ Χολέρα ἤρχισε νὰ μᾶς φοβερίζῃ δὲν ἔκλεισε μάτι. Καὶ ὅταν ἔκλεινε τὰ μάτια του, ἔβλεπεν εἰς τὸν ὕπνον του τὴν Χολέραν καὶ ὅταν τὰ ἤνοιγε τόν... κ. Χωματιανόν, τὸν πολύτιμον βοηθόν του καὶ σύμβουλόν του, τὸν ἱκανώτατον καὶ ἀκούραστον τμηματάρχην τῆς Ὑγιεινῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Μὲ ὑπερηφάνειαν τώρα σᾶς παραθέτομεν τὴν εἰκόνα τοῦ σωτῆρός μας. Λέγομεν μὲ ὑπερηφάνειαν, διότι ὁ κ. Ρέπουλης, ἐνεργῶν μεθ' ὅσης δραστηριότητος ἐνήργησεν εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν, ᾐσθάνθη ὅτι ἐξύπνησε μέσα του μία ἄλλη ψυχή, ἡ ψυχὴ ἐκείνη ποῦ δὲν κουράζεται ποτέ, ποῦ ὠθεῖ ἐμπρός, ποῦ ἀγρυπνεῖ πάντοτε διὰ τοὺς ἄλλους, ἡ ψυχὴ τοῦ Δημοσιογράφου.

ΕΜ. ΡΕΠΟΥΛΗΣ
Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν

Α. Δ. ΝΙΚΟΛΑΡΑΣ

ΤΟ ΔΡΑΓΑΤΣΕΙΟΝ

Τώρα ὅτε μία σκέψις τῶν γονέων εἶναι εἰς ποῖον σχολεῖον θὰ ἐγγράψουν τὰ παιδιά των διὰ τὸ ἀρχόμενον σχολικὸν ἔτος, τὸ μόνον σχολεῖον τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην συστάσεων καὶ ρεκλαμῶν εἶναι τὸ Δραγάτσειον. Στρατιὰ ὁλόκληρος μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐσπούδασαν ἐκεῖ καὶ οἱ ὁποῖοι διακρίνονται σήμερον εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς δράσεως, βροντοφωνοῦν ὅτι εἰς τὸ σχολεῖον αὐτὸ ἔβαλαν τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς γερᾶς των μορφώσεως καὶ τῆς ἠθικῆς των ἀγωγῆς.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΡΑΣ

Τίς δὲν γνωρίζει τὸν Ἀνδρέαν; Μὲ καστανὰ μεγάλα μάτια, μὲ κόμην πλουσίαν, μὲ ὄψιν καλλιτεχνικήν, μὲ μίαν ρεμπούμπλικαν, μ' ἕνα λαιμοδέτην κυματίζοντα καὶ μὲ μίαν ράβδον, ἐπὶ τῆς ὁποίας ποτὲ... δὲν στηρίζεται. Εἶναι ἀπόστρατος οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ. Ὁ νεώτερος τῶν πρεσβυτῶν καὶ ὁ πρεσβύτερος τῶν νέων· ὡς ἐκ τούτου πᾶς ὑπολογισμὸς περὶ τῆς ἡλικίας του ἀποκλείεται... Εἶναι γόνος εὐκλεοῦς οἰκογενείας τῶν Ψαρῶν καὶ ἐκ τοῦ ψαροῦ χρώματος τῆς πλουσίας κόμης του εὐκόλως εὑρίσκει τις τὴν ἔνδοξον πατρίδα του. Πανταχοῦ παρών, χωρὶς νὰ εἶναι παρών. Ἔχει τόσας ποιήσεις καὶ κωμῳδίας.... Μεταξὺ τούτων διακρίνεται τὸ θαυμάσιον εἰδύλλιόν του ἡ «Χαϊδεμένη» καὶ ἡ ἀληθῶς ἀρχαΐζουσα κωμῳδία «Τὰ Παναθήναια». Χαριτολόγος τερπνότατος. Πνεῦμα ἀνεξάντλητον. Πάντοτε χαρούμενος, πάντοτε γελαστός, χρυσῆ καρδιά. Σὺν τοῖς ἄλλοις πλεονεκτήμασι ἔχει καὶ τὸ θεῖον τάλαντον τῆς μουσικῆς. Ἅπαξ μόνον ἔσχον τὴν εὐτυχίαν ν' ἀκούσω αὐτὸν παίζοντα τὴν κιθάραν του, τὸ τρυφερὸν αὐτὸ ὄργανον τοῦ ρομαντισμοῦ καὶ τοῦ ἔρωτος μὲ τὴν «Νοσταλγίαν» καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισα νὰ ἐρωτεύομαι καὶ νὰ νοσταλγῶ διὰ τὸν Ἀνδρέαν.

Χ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μὲ τὴν αὐτὴν πολυτέλειαν ἐξεδόθησαν πρό τινος τὸ 6ον καὶ 7ον τεῦχος τοῦ «Ἥρῳου τοῦ Ἀγῶνος», ὅπερ ἐκδίδει ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκδοτικὴ Ἑταιρία. Ἕκαστον περιλαμβάνει ἀνὰ τέσσαρας τετραχρωμικὰς εἰκόνας ἐκ τοῦ Μεγάλου μας Ἀγῶνος, ἀντίγραφα τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ Ἀνακτόρου τοῦ Μονάχου, ἃς εἶχε γράψει ὁ περίφημος Γερμανὸς ζωγράφος Φὸν Ἔσς, ἐπίτηδες κατελθὼν εἰς Ἑλλάδα. Ἕκαστον τεῦχος τιμᾶται δρ. 4. Συνδρομὴ προπληρωτέα δι' ὁλόκληρον τὸ ἐκ 10 τευχῶν λεύκωμα δρ. 40.

ΤΟ ΦΑΙΔΡΟΤΕΡΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Εἶναι ἀναντιρρήτως οἱ στίχοι τοῦ δημοφιλοῦς μας ποιητοῦ Γ. Σουρῆ. Ἐὰν θέλετε νὰ διέλθετε εὐθύμους ὥρας, ἀναγνώσατε τὰ «Ἅπαντά» του. Ἐξεδόθησαν εἰς 2 τόμους καὶ περιλαμβάνουν εἰς 620 σελίδας 243 ποιητικά του ἔργα. Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Ἐκδοτικῇ Ἑταιρίᾳ — Ἀθῆναι, 13, ὁδὸς Πανεπιστημίου — ἀντὶ δραχμῶν 8. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμβάζοντας τὸ ἀντίτιμον ἀποστέλλονται ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

ΤΑ ΚΙΤΡΙΝΑ ΡΟΥΧΑ

Τὸ φθινόπωρον αἱ μυῖαι καὶ οἱ κώνωπες καθίστανται ἰδίως κατὰ τὰς ὑγρὰς ἡμέρας καὶ τὰς θερμὰς ἑσπέρας ἐνοχλητικώτεροι καὶ ἐπικινδυνωδέστεροι διὰ τὴν μετάδοσιν ἀσθενειῶν. Οἱ ἐπιστήμονες παρετήρησαν ὅτι τὰ ἔντομα ταῦτα προτιμῶσι τοὺς φέροντας ὡρισμένων χρωμάτων ἐνδύματα καὶ ἰδίως τὰ μπλέ. Τὰ ὀπτικὰ των ὄργανα ὅμως δὲν ἀντέχουν εἰς τὸ κίτρινον χρῶμα. Καὶ οἱ Βέλγοι, οἱ παραθερίζοντες εἰς διαφόρους ἐξοχάς, θωρακίζονται μὲ κίτρινα κοστούμια καὶ εἶναι ἥσυχοι.

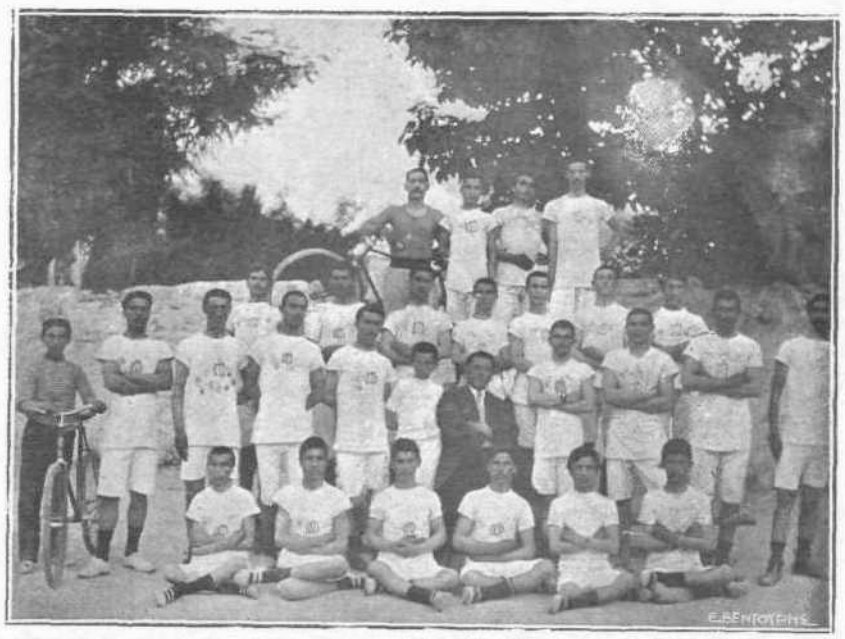

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΛΗΤΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ. — ΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΒΑΛΛΑ Γ. Σ. ΟΙ "ΦΙΛΙΠΠΟΙ,,

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 8576.